

Brassói Lapok

XL. évfolyam
160 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi július 19

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — **Külföldre:** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 85.

MA: LÁSSUK GYULAFEHÉRVÁRT!

Bukarest magyarosodik?

Igazán figyelemreméltó, érdekes cikk jelent meg a Dreptatea-nak, a nemzeti-parasztpárt hivatalos lapjának legutóbbi számában. Már egymagában a címe is megkapó: „Bukarest magyarosodik”.

— Nem izléstelen tréfa ez, — jelenti ki mindjárt előljáróban a cikk, — hanem szigorúan pontos valóság: Bukarest azon az úton van, hogy mindinkább magyar várossá válik. Akárhova megy az ember Románia fővárosában, mind több magyarral találkozik. A központban, a Calea Victoriei, az összes külvárosokban, kávéházakban és éttermekben, este a parkokban és a Sosszen, lépten-nyomon magyar beszédet hallani. Ami a vasárnapi Cismigiu-t illeti, ez a román főváros kelles közepén valóságos kis Magyarország-darab Árpád nyelvének ezernyi hangjával, amely egészen otthonosan érzi magát.

A cikk ezután megállapítja, hogy a bukaresti magyar település már a háború előttről datálódik. Amíg azonban a háború előtt csak szolgák, cselédek és kisiparosok telepedtek, főleg a Székelyföldről Bukarestbe, ma kívülük az intellektuelek és a magyar burzsoázia jelentős száma is megjelent: kereskedők — igaz, hogy inkább magyarnyelvű zsidók, — gyárosok, magántisztviselők, üzleti ügynökök, végül pedig ügyvédek, orvosok, fogászok, mérnökök és újságírók a néhány száz magyar egyetemi hallgató mellett.

— Magyar becsülés szerint mintegy 120-130 ezer lélekről van szó, — folytatja a cikk. — Nem tudjuk, hogy a szám pontos-e, vagy igen túlzott. A valóság mindenesetre nem sokkal lehet e becsülés alatt. A magyarok azt mondják, hogy Budapest után ma Bukarest a legnagyobb magyar város.

— A magyar kolónia e hatalmas gyarapodása odavezet, hogy ez a kompakt magyar tömeg jobban megőrizi nemzetiségét, nyelvét és öntudatát, mint hajdanában a régi Bukarest kis magyar kolóniája. Az itteni magyarok nagy száma jobban megszerveződik, állandó kapcsolatban áll a könnyebben fenntartja magát, mint akkor, amikor a kevés bukaresti magyar elveszett a román tömegben. Egymás között házasodnak, a román társadalomtól elkülönítve élnek és sokkal kevésbé keverednek a románsággal.

— Ráadásul — a cikk szerint — a háború utáni magyarság vezetőréteget, saját elitet kapott s már nem áll vezetőik és irányítói nélkül. Tudatos és fegyvermezett kisebbséggé vált. Elnemzetlenedése e körülmények fogva is nehezebbé válik s ellenállása könnyebbé.

— Új magyar élet keletkezett ebben a városban. A magyar kisebbségnek van itt iskolája, temploma, egyesületei, színháza, báljai és otthonai. A magyar lapokat az összes tözsdekben ékezes példányszámban árulják s mindenütt hallható a magyar szó. Nem tulzunk tehát, ha azt mondjuk, hogy Bukarest bizonyos értelemben magyarosodik. Vannak esetek, amikor egyes házasságoknál a román apa beleegyezik, hogy az anya magyarul keresztelje és nevelje gyermekeiket.

Becsületére válik a cikk Observator álnévi szerzőjének, hogy itt megjegyzi:

— Mindezt azonban nem azért mondjuk, hogy a bukaresti magyarok ellen nacionalista agitáció hullámaint korbácsoljuk fel. Nem akarunk gyűlöletre és fanatikus harcra uszítani e város magyar eleme ellen. De nem lehet tagadni, hogy ez a román állam számára eléggé fontos problémát képez, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. A hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük fejlődését s résen kell lenniük mindazokra a gazdasági, mind pedig politikai és szociális kérdésekre, amelyeket ez a probléma az állam vezetői részére fölvet.

— És ami talán még fontosabb és érdekesebb a románság szempontjából, ez a kérdés: hogyan lehetséges, hogy a bukaresti magyar elem által megkaparintott megannyi jövedelmi forrást és anyagi életlehetőséget nem a benn-

Hitler

„gabonabeszolgáltatási rendelete”

a német parasztiok forradalmi megmozdulását válthatja ki

Folytatják a rohamosztatok „megtisztítását”

Berlin, július 18.

A harmadik birodalom propaganda-minisztériuma eddig egyre-másra adta ki hivatalos közleményeit, melyek szerint Németország a leghatározottabb gazdasági fellendülés jegyében indult uralma második évébe. Ezzel szemben a valóság az volt, hogy háborús nehéz-iparát kivéve, úgy ipari, mint mezőgazdasági termelése visszaesett. A rohamosztatok felosztása is az államgépezet tehermentesítését célozta és igazolta azt a megállapítást, amely szerint a harmadik birodalom autarkikus törekvései a gazdasági csődhöz vezettek. A legújabbban megjelent gabonabeszolgáltatási rendelet veszedelmesen emlékeztet a háborús-csőd idejének rekviráló módszereire és igen valószínű, hogy a német parasztságban olyan érzelmek felszínrehozását idézi elő, mint a szabadságolás a rohamosztatok tömegeiben. A tegnap megjelent rendelet, amely a német gabonagazdálkodást a jövő évi gabonatermés betakarításának időpontjáig szabályozza, a következő intézkedéseket tartalmazza:

1. A gabonatermelés és a kenyérellátás biztosítására, valamint a gabonaárak

rendezésére a német birodalom területét 19 gazdasági szövetségre osztják, amelyeket a német gabonagazdasági országos egyesülés foglal össze.

2. Minden termelő, aki 5 hektárnál nagyobb területen mezőgazdasági termelést folytatott, az 1934-35-ik gazdasági évben köteles megművelni és bevetni a földjét olyan gabonával, amely vagy emberi táplálkozásra, vagy pedig ipari feldolgozásra alkalmas.

3. Az elmúlt évi rozstermés 30 százalékát 1934 augusztus 15-ig be kell szolgáltatni.

4. Ugyancsak be kell szolgáltatni a tavalyi búzatermés 25 százalékát a fenti határidőig.

5. A beszállított gabonamennyiségeket a birodalmi közlelemzési miniszter osztja szét a 19 szövetség között.

6. A termelők érdekeinek védelmére a buza, rozs, árpa és zab eladási árát a kormány állapítja meg.

7. A német vámterülethez tartozó malmok 1935 augusztus 15-ig csak 20 százalékkal külföldi gabonát örölhetnek.

szülött román elem bódította el? Hogyan lehetséges, hogy ezt az utóbbi elemet, amely az állam nyelvének ismerete, a földrajzi közelség és helyi kapcsolatai által előnyben van, mégis elhondikepelte, legyőzte a helységtől, a nyelvtől és a szokások ismeretétől idegen magyar elem, megfosztva más előnyöktől is, amelyek nyilvánvaló hátrányba helyezték?

— Ime, egy nagy probléma, amely megérdemelné, hogy komolyan megvizsgálják és tanulmányozzák, egészen legmélyebb és legtávolibb okaiig.

Csaknem teljes egészében, szösz szerint idéztük a Dreptatea cikkét, mert mi is azt tartjuk, hogy nagy és fontos probléma, amelyre rávilágít. Olyan probléma, amelynek gazdasági, politikai és szociális vonatkozásaival és megnyilvánulásával, valamint legmélyebb okaival, szertünk is behatóan kellene foglalkozniok az államférfiaknak.

De nem a Curentul „román népszavazás”-ának sovén, elfogult és szűkkeblű szellemében, hanem a rideg valóságok számbavétele és megértése alapján.

Igen, érdemes feltenni és megválaszolni a kérdést, hogyan tudott a százezernyi bukaresti magyar annyira természetes és mesterséges gátlás, akadály és nehézség ellenére megragadni a fővárosban, sőt többé-kevésbé elviselhető életlehetőséget kivívni magának, szemben a rengeteg előnnyel rendelkező többségi néppel? Bizonyára vannak, akik ezt a valóban szinte csodálatos jelenséget minden további nélkül a nagyobb életrevalóságnak és rátermettség-

nek, az odaadóbb és lelkiismeretesebb, alaposabb munkának fogják tulajdonítani. Ennek kétségtelenül számottevő szerepe volt és van abban, hogy a Bukarestbe szárazott magyarok el tudtak helyezkedni és az általában kedvezőtlen körülmények közepette is értékes tényezőivé tudtak válni a főváros gazdasági és társadalmi életének.

Ha azonban a Bukarestbe sodródott magyarok meg tudtak küzdeni a bennszülött román elem fölényével és konkurenciájával, ha élelmesebbeknek bizonyultak, akkor ez aligha magyarázható csupán képességeikkel és értékességükkel.

A Bukarestbe levándorolt magyarok jórészevel nyilván ugyanaz történt, ami a felekezeti-nélküli és zsidó gyerekekkel szokott történni az elfogult szellemű iskolákban, vagy — más'ik hasonlattal élve — a kivándoroltakkal Amerikában. Kisebbségi helyzetük, annyiféle nehézségük és gátlásuk megacélozta akaraterijüket, kitartásukat, megokozozta életrevalóságukat és munkaképességüket. Mint egy bel-földi Amerikába, úgy mentek le a fővárosba. Az itthoni gazdasági nyomás, kilátástalanság vált helyzetük üzte őket a számukra idegen és — amint a Dreptatea cikke is megállapítja — eredetileg annyira elönytelen terepre. Az erős központosítási törvény sodorta őket oda szükségyszerűen a csatolt területekről, ahol a többségi gazdasági erők és nem kis mértékben az állambatalom nyomása egyre elviselhetlenebbé alakította sorsukat. A főváros pedig minden országban s annál inkább egy olyan

Röhmék mozgalmának vérbefojtása után, Hitler személyes biztonsága érdekében Deluge tábornokot bízta meg a rohamosztatok megrostálásával. A megbízás azt célozza, hogy a rohamcsapatokból eltávolítsák az oda nem való elemeket. A tábornok nyilatkozata szerint a rendőrség emberei végzik majd el ezt a tisztogató munkát. A rohamosztagosok körében bizonyosan újabb elkeseredést váltott ki ez a számukra lealázó rendelet, mellyel az egész szervezetet, mint valami bünszervezetet, a rendőrségnek és titkosrendőrségnek szolgáltatja ki. Deluge legújabb nyilatkozatában szösz szerint a következőképpen körvonalazza a „tisztogatási” program keresztülvitelét:

— Elsősorban azt tisztázzuk, hogy a rohamosztatok tagjai személyi vonatkozásban és különösen pénzügyekben miképpen viselkedtek. Akirol pénzügyi visszaélések kiderülnek, azokat azonnal eltávolítjuk a rohamosztatokból. A rohamosztagosok magánéletét is szigorúan felülvizsgáljuk. Ezt a munkát volt rendőrszolgák végzik el teljes pártatlansággal és tárgyilagossággal.

fiatal és egyszerre háromszorosára megnagyobbodott államban, mint Románia, érthetően vonz aránylag bővebb érvényesülési lehetőségeivel. S azt senki sem vitathatja el, hogy a bukaresti magyaroknak jelentős szerepe volt és van a főváros bámulatosan gyors modernizálódásában, világvárossá való rohamos kifejlődésében.

Az tehát csak természetes, hogy Románia fővárosában százezernyi magyar képviseli az ország legszámosabb kisebbségi népet. Csak az útközhetik meg ezen, aki nem ad számot magának a valóságokról. Es csak az sokallatja a bukaresti magyarok számát s gazdasági, politikai és szociális súlyát, aki csupán a felületet nézi s nem veszi szemügyre a mélyebb okokat. Ha „Bukarest magyarosodik”, úgy ez annak a kézenfekvő jele, hogy Erdélyben iger súlyos már a nyomottság, a szorongatottság. Tessék szabadabb életlehetőségeket biztosítani a kisebbségi magyarságnak saját otthonában, szűkebb hazájában s akkor kevesebb magyar sző lesz hallható Bukaresiben, ha már ezt is nemzeti csapásnak kezdik tekinteni. Az idegenbe való településre senki sem szokott kényszer nélkül vállalkozni, különösen, amikor annyi a nehézsége, amennyire a Dreptatea is rámutat.

A százezernyi, vagy pláne másfélszáz ezernyi bukaresti magyar tanubizonyossága annak, hogy az ország külterkein fojtogató már a kisebbségi sors légköre, de egyben annak is, hogy a romániai magyarság valójában nem megy bizony Genf-be, hanem Bukarestbe. Avagy most már ez is baj?

Tessék kívágni és eltenni!

9. sz. SZELVÉNY a B. L. júliusi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júliusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 július havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszámlázhatóak **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Kinevezték a saarvidéki népszavazási irodák tagjait

Saarbrücken, július 18

A népszavazási rendelet értelmében kerületi irodákat kell felállítani, amelyek a szavazás szabadsága, helyessége és titkossága felett tartoznak őrködni.

A kerületi irodák tagjait a népszavazási bizottság a Népszövetséggel egyetértve ma kinevezte.

Az irodáknak tíz holland, kilenc svájci, hat norvég, öt dán, négy svéd, három olasz, három amerikai, egy angol, egy luxemburgi tagja van, akik ma már le is tették az esküt.

25 millió lejnyi dollárt örökölt a Tisza-gyilkosság egyik elítéltje

Budapest, július 18.

Szenzációs örökségi ügyről írnak a budapesti lapok. A szerencsés örökös Gaertner Marcel, a Tisza-gyilkosság egyik főszereplője, akit 15 évi fegyházra ítélték annakidején. Gaertner a büntetést le is töltötte s csak nemrég szabadult ki a fegyházból, hogy most a reá hagyott örökség következtében új, gondtalan élet kilátásai nyuljanak meg előtte.

A mintegy 25 millió lejt kitenő örökség Gaertner amerikai nagybátyjától származik, aki az 1900-as években vándorolt ki Amerikába.

Ezelőtt két évvel halt meg s a hátramaradt vagyonnak mindezidre nem akadt gazdája. Most az Egyesült Államok budapesti követségének hosszú utánjárásal sikerült megállapítania, hogy a végrendelet nélkül elhalt nagybácsinak Gaertner az egyetlen rokona s így őt illeti meg az örökség.

Szeptemberben Ankarába utazik Tatarescu

Páris, július 18

A République szerint Tatarescu miniszter-elnök szeptemberben Ankarába utazik, ahol részt vesz a négy balkáni állam állandó tanácsának évi összejövetelén.

Az értekezleten minden országot hadügy-minisztere képvisel.

— ILYESMI NALUNK — SAJNOS

— NEM FORDULHAT ELŐ. Csikszederéről jelentik: Nem napihirbe való az alábbi eset. Ezzel kapcsolatosan sok mindenre lehetne rámutatni. Mi azonban a száraz, de annál beszédesebb „anyagot” adjuk csupán. Forró Miklós csikbánkfalvai jegyző megbízásból az egyik csehszlovákiai faluból anyakönyvi kivonatot kért. Néhány nap múlva udvariashangu választ kapott, hogy szívesen állanak rendelkezésére. Irja meg: magyarul, németül, vagy az állam nyelvében kívánja a kérdéses kivonat kiállítását. Ott, ugylátszik, a hivatalok is használhatják a kisebbségek nyelvét és még sem fordul föl semmi. Sőt.

Egyre teljesebbé válik a kisebbségi iaj-kórus

Nyelvvizsga-rendeletet bocsátott ki a közmunkaügyi miniszter is

Csikszereda, július 18.

Ugylátszik, a kisebbségi kálvárián nincs megállás.

Tanítók, tanárok, vasutasok, postások és telefonalkalmazottak után az ország kisebbségi műszaki személyzetén van a sor.

A közmunkaügyi minisztertől szigorú rendelet érkezett a csikszeredai állam-

építészeti hivatalhoz, hogy az összes kisebbségi mérnökök, hivatalnokok és al-tisztek készüljenek a napokban Kolozsváron megtartandó nyelvvizsgára.

Ujabb embertömegek ordíthatják a kétségbeesítő sötét jövőbe, hogy mi lesz velünk? Mi lesz velünk...?!

Hát igazán nincs bennünk annyi erő, hogy megállást parancsolhassunk?

Riadalom a newyorki tőzsdén a sanfranciscoi sztrájk miatt

A katonaság tankokat, gépfegyvereket és ágyukat állított fel San Francisco utcáin

San Francisco, július 18.

Az általános sztrájk kitörése óta a városban

minden forgalom szünetel.

Az utcán közlekedő néhány magánautót a sztrájkolók megostromolták, úgyhogy ma már magánautók sem járnak az utcákon. A rendőrfőnök megkezdte a kiszolgált frontharcosok besorozását a rendőrségbe.

Losangelesből különvontan ezer fegyveres nemzetőrt, ágyúkkal és gépfegyverekkel felszerelt tankokat és 25 méteres tábori ágyukat elindítottak San Franciscoba.

A newyorki értéktőzsdét a sztrájk kitörésének híre igen súlyosan érintette. A tőzsdét elárastották eladási megbízásokkal.

A sztrájkolók külön karhatalmat szerveztek, hogy a csőcselék rablását és fosztogatását megakadályozzák.

Bejelentette a sztrájkbizottság, hogy nem akarják San Franciscót kiéhezteni és ezért szabadon szállítható tej és kenyér a városba.

Ezeket az élelmiszerszállító autókat külön jelzéssel látták el és bántatlanul közlekedhetnek, de minden más autót felborítanak és összetörnek.

Oaklandban a csőcselék hétfőn este megtámadta az üzleteket és fosztogatott. A rendőrség ellen creozot bombákkal védekeztek. Az összeütközés során több rendőr és fosztogató súlyosan megsebesült.

Hétfőn újabb katonai osztagokat szállítottak San Franciscoba s ezzel a katonaság létszáma 7000 főre emelkedett, de további katonai csapatok is utban vannak.

A fontosabb pontokon ágyukat, gépfegyvereket és tankokat állítottak fel a sztrájkolók megfélemlítésére.

A Losangeles Times azt írja, hogy San Franciscóban nem sztrájkmozgalom van, hanem kommunista forradalom tört ki.

Ennek bizonyítéka a kommunista párt felhivatalos lapjának, a Pravda-nak cikke a sanfranciscoi sztrájkokról. A Pravda azt írja, hogy a sanfranciscoi sztrájkoknak óriási szociális jelentősége lesz az egész Egyesült Államok sorsára.

Csendőrökkel, erőszakos uton nem lehet maradandót alkotni!

— jelentette ki Jorga népegyetemének jubiláris ünnepségén

A kisebbségekkel meg kell teremteni a lelki kapcsolatokat Jorga a községek akarja bizni a közoktatás ügyét

Valeni de Munte, július 18.

Vasárnap és hétfőn diszgyűlés keretében ünnepelték meg a valeni de muntei Jorga-féle népegyetem fennállásának 25 éves jubileumát. A kormány Angelescu közoktatásiügyi miniszterrel képviseltette magát, aki nagy beszédben méltatta Jorga Miklós érdemeit. A különböző hazafias és kulturális egyesületek üdvözlése után Jorga emelkedett színpadra és hosszasan vázolta azt a programot, amit a népegyetem, Románia kulturális egységének megvalósítása céljából, maga elé tűzött.

Beszédében elsősorban a népművelődés kérdésével foglalkozott. Amíg a népet — mondta — a demagógia könnyű zsákmányának tekintjük és nem a nemzet lelkeinek fontos tényezőjét látjuk benne, el lehetünk készülve arra, hogy ismét meg elevenednek a nagy háború borzalmái, amikor a középosztály reszketett az el-lenség előtt, a nép pedig úgy tekintette a megszállást, mint Isten csapását, melyet lázadás és ellenkezés nélkül kell fogadni.

— Amíg a kisebbségek — folytatta Jorga — bennünk csak győztes katonákat látnak, addig nincs olyan kisebbségi törvény, mely megoldhatná nap-jainknak ezt a súlyos problémáját.

Jorga szerint az ország lelki egységét kell megteremteni, a románságnak meg kell nyernie a kisebbségeket, hogy kialakulhassanak azok a kapcsolatok, melyek a napi politika számára is előkészítik a probléma megoldásához szükséges kölcsönösen megértő légkört.

Ezután az iskolák kérdéséről beszélt. Az a véleménye, hogy

a tanintézeteket és általában a közművelődés ügyét a községek kell bizni, a felsőbb oktatás terén pedig több teret kell engedni a magánkezdeményezésnek.

A minisztérium csak az ellenőrzés munkáját végezze.

Beszéde végén ismét rátért a kisebbségekre.

— Többen megkérdezték tőlem: miért ragaszkodom annyira ehhez a népegyetemhez. Válaszom a következő: elsősor-

ban azért, hogy erőmhez képest én is részt vegyek a lelki egység megteremtésének nagy munkájában,

másodszor: ezen az iskolán keresztül a kisebbségekkel való lelki kapcsolatokat ápolom.

— Csendőrökkel, erőszakos uton nem lehet maradandó dolgot alkotni. A jövő útja az iskolák felé mutat. Onnan kell jönnie a megoldásnak. Csak az maradandó, ami szereteten és megértésen alapszik — végezte beszédét Jorga professzor.

Károly király Londonba is ellátogat

London, július 18

A Sunday Refere értesítése szerint Károly király párisi útja után nem tér azonnal vissza Bukarestbe, hanem előbb Londonba is ellátogat.

A kolozsvári szintársulat utolsó bucsunapja a Redoutban.

Ma, KEDDEN délután 4 ÓRAKOR UTOLJÁRA

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét

MINDEN HELY 20 LEI.

MINDEN HELY 20 LEI.

KEDDEN este 9 órakor RENDES HELYÁRAKKAL Solymosán Magda és Gerda Salzer fölléptével utoljára:

KÉK DUNA

Siessen jegyet váltani a keddi bucsuelőadásra a REDOUTEBAN.

Kétnapi lélegzetvétel után

Mironescu is vallott a parlamenti Skoda-bizottság előtt

Éjjeli miniszteri értekezlet, amelyen kétszer is határoztak Seletzky letartóztatása kérdésében

Tatarescu miniszterelnök és ideiglenes hadügyminiszter hazaérkezése után Uica tábornok benyújtja lemondását a hadtestparancsnokságról

Bukarest, július 18.

A Skoda-ügy parlamenti vizsgáló-bizottsága vasárnap és hétfőn nem működött: mintegy lélegzetet vett ama váratlan és izgalmas szenzációk után, amelyeket az Uica-Seinescu-intermezzo kellett. De meg időt is kellett hagyni arra, hogy a megdöbbent közvélemény magához térjen annak a posztáros levegőnek a hatása alól, amely a volt hadügyminiszter által leplezett posztárosi história szellőztetése nyomán megcsapta.

A kétnapi szünet után a parlamenti bizottság kedden délelőtt újból munkához látott s folytatta a kihallgatások sorát, amelyben ezen a héten csupa nagy név szerepel. Volt miniszterelnökök és volt miniszterek. S ez a hét politikai téren is meglepetéseket, illetve inkább következményszerű eseményeket ígér.

MIRONESCU NFM TUD SEMMI KÜLÖNÖSET, NOHA MINISZTERELNÖKHELYETTES VOLT

Mironescu volt miniszterelnök és belügyminisztert hallgatta ki elsőnek ezen a héten a parlamenti bizottság, amelyek tevékenységére az Uica-Seinescu-párbaj pikantériája teljesen összpontosította a közfigyelmet.

Pop Valér dr. volt igazságügyminiszternek a bizottság alelnökének arra a kérdésére, mit tud az ötmilliárdos Skoda-szerződés megkötésének körülményeiről. Mironescu kijelentette, hogy bár akkoriban miniszter volt, nem mondhat az ügyről semmi érdemlegeset, mert ő nem vett részt a szerződés körüli tárgyalásokban.

Pop Valér dr.: Mikor értesült arról, hogy Seletzky-nél, illetőleg a Skoda-képviseletnél házkutatást tartottak?

Mironescu: Akkor éjjel, amikor jelentek.

Elnök: Ki jelentette?

Mironescu: Uica tábornok, hadügyminiszter. Azaz hogy ezt csak így szokás mondani. Vajda miniszterelnöknek jelentette, amikor éppen együtt voltunk Anghelescu volt nemzeti bankkormányzó lakásán vele és Titulescu külügyminiszterrel. Uica személyesen jött beszámolni a dologról.

Pop Valér dr.: És mit határoztak ezen a véletlenül együttlevő kormányértekezleten?

Mironescu: Senki sem tulajdonított politikai jelentőséget a dolognak, amíg pénzügyi eljárásról, azaz adóelvitelről volt szó. Csak akkor kezdett érdekelni bennünket az ügy, amikor kiderült, hogy Seletzky-nél olyan aktákat találtak, amelyek természetüknél fogva kémkedésre engedtek következtetni. Ezáltal ugyanis az ügynek külpolitikai kihatásai is keletkeztek. Röviden megvitattuk a problémát s elhatároztuk, hogy a vizsgálatot folytatni kell.

Pop Valér dr.: Távozása után miért határoztak el mégis, hogy nem folytatják a vizsgálatot?

Mironescu: Én azt hiszem, hogy nem hoztak ilyen határozatot. Utólag csak annyit hallottam, hogy a vita hajnali 4 óráig tartott s nem tudom, mi jöhetett közbe, hogy megváltoztatták az eredeti határozatot.

A volt miniszterelnök és belügyminiszter kihallgatása alatt (Mironescu belügyminiszter és miniszterelnökhelyettes volt Seletzky letartóztatása idejében) a kép-

viselőház folyosóján várt kihallgatására Mirto volt kereskedelemügyi miniszter, Anghelescu volt nemzeti bankkormányzó és Tilea volt miniszterelnökségi alminiszter, valamint Pomponiu ezredes és Hagi Stoica őrnagy királyi vádbiztosok.

MANIU ÉS VAJDA BUKARESTI-BEN A BIZOTTSÁG ELŐTT

Szerdán minden valószínűség szerint Madgearu, Popovici Mihály és Boila Romulusz kerül kihallgatásra, csütörtökön pedig Maniu, Vajda és Condeescu tábornok volt hadügyminiszter.

Maniu hétfőn éjjel a fővárosba érkezett és kedden délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Mihalachéval és Madgearuval. Vajda kedden este érkezett

Bukarestbe, hogy csütörtökön megtegye vallomását a parlamenti bizottság előtt.

UICA TÁBORNOK TÁVOZÁSÁT KÖVETELI A NEMZETI-PARASZTPÁRT LAPJA

A pártajtó egy része még most is élénken foglalkozik Uica tábornok hadtestparancsnok és volt hadügyminiszter kétszeri vallomásával. A nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja, a Dreptatea erősen követeli a hadtestparancsnok lemondását. Rámutat a lap arra, hogy Seinescu ezredes a parlamenti bizottság előtt leplezte az egész komédiát, amely az ő feljelentéséhez vezetett, Uica tábornok szombati felvilágosításai pedig nem tudták eloszlatni a bűzös légkört. Nyil-

vánvaló, hogy Uica tábornok tudomással bírt Căzimir ügyvéd mesterkedéseiről, hogy Seinescu helyett Niculescu őrnagyot ugrassák be bünbáknak. Az egész úgy továbbra is fölöttébb kétes, — mondja a lap — s diszkvalifikál bárkit, annyival inkább tehát egy aktív tábornokot és hadtestparancsnokot. Uica tábornokot saját nyilatkozata diszkvalifikálta. Mindenki azt kérde, megmaradhat-e ezek után a hadseregben?

— Aki olvasta Uica tábornok cigányos esküdjéseit, aki olvasta a páratlan ki-magyarázkodásokat, az nem tudja elképzelni, hogy Uica tábornok még 24 óra hosszat maradhatna abban a magas parancsnoki állásban, amelyet betölt, — fejezi be cikkét a Dreptatea.

A Curentul úgy értesül, hogy Uica tábornok rögtön Tatarescu miniszterelnök hazaérkezése után be is nyújtja lemondását a II. hadtest parancsnokságáról. Tatarescu miniszterelnök ugyanis, aki — mint tudvalevő — jelenleg hadügyminiszter is, részletesen tájékoztatta magát Uica tábornok magatartásáról s politikai körökben bizonyosra veszik, hogy nyomban visszaérkezése után felelősségre vonja a hadtestparancsnokot. Uica tábornok lemondásának hírére ugyan eddig ismétlen cáfolták, de beavatottak kétségtelenül tartják, hogy Tatarescu miniszterelnök és hadügyminiszter hazatérésevel rögtön befejezett tényé válik.

Itt említjük meg, hogy hívei szerint Goga, aki csak a múlt hét elején utazott Karlsbadba, elhatározta körjárá megrovítását s rövidesen szintén hazautazik, a miben politikai körök egyik jelét látják annak, hogy a Skoda-ügy vizsgálatának továbbmenő politikai következményei lesznek.

csempészeknek tartotta őket, mert a felvilágosításra nem állottak meg. Először a levegőbe lőtt és amikor erre a figyelmeztetésre sem reagáltak, akkor lőtt rájuk.

A török kormány sajnálatát fejezi ki az ügyben, de kihangsúlyozza, hogy a vármór helyesen járt el.

Orkán pusztított Brailában

Felborított egy dunai halászbárkát — A felhőszakadás több külvárosi házat söpört el — Az elemi pusztításnak igen sok áldozata van

Braila, július 18.

Hétfőn éjszaka pusztító vihar vonult el Braila fölött. A vihar a városban és a megyében óriási károkat okozott. A dühöngő szélvész először a kikötőt söpörte végig, ahol a „Meuse” és a „Draci” vízi emelő-daruk az óriási magasságba felcsapó hullámok súlyosan megrongálták. A nyílt Dunán tartózkodó hajókat csak úgy tudták megmenteni, hogy sürgősen a kikötőbe vontatták őket.

Egy halászbárkát felborított a vihar. Négy halász a Duna hullámai között lelte halálát.

A városban fákat csavart ki és házak tetejét sodorta le a féktelenül dühöngő orkán.

Az árúkat, melyek az üzletek előtt voltak fölhalmozva, szétszórta és messze távolságokra sodorta. Súlyosan megrongálta a táviró- és tele-

fonvezetékeket. A felhőszakadás, mely a vihart kísérte, egész utcácskéket öntött el s a szabadon hömpölygő víz a külvárosokban házakat söpört el, úgyhogy a térfelrakásoknak katonákat kellett kivevénynelnie a mentési munkálatok elvégzésére.

Az orkán a vidéken is szörnyű pusztítást vitt véghez.

Vannak falvak, ahol egyetlen ház nem maradt épen.

A cséplésre váró felhalmozott gabonát, takarmányt, mint pelyhet kapta a levegőbe, a házak szalma- és nádtetejét pedig kilométeres távolságokra sodorta el.

Több községgel teljesen megszakadt az összeköttetés. Az elemi pusztításnak igen sok áldozata van, főként mezőmunkások, akiket kinn, munkaközben ért a vihar.

Sortüzet adtak a török vámőrök Szamosz-szigetén egy angol cirkáló tisztjeire

Török hivatalos jelentés az összetűzésről, melynél a cirkáló orvosa életét vesztette

Athén, július 18.

Néhány nappal ezelőtt Szamosz-szigetére érkezett egy angol hadihajó, melynek tisztjeit a sziget kormányzója társasbédet adott.

A bankett alatt a hadihajó három fiatal tisztje vitorláscsónakon kirándulásra indult. A vitorlás véletlenül áthaladt a török zónába. A partőrség figyelmeztetésére visszafordult, de ennek ellenére a török partiütegek sortüzet adtak le a vitorlásra. A golyók eltalálták a vitorlást, amelynek utasai uszva próbálták menekülni.

Két tisztnek sikerült is megmenekülni, de a hajó orvosa a vízbefulladt.

Az angol cirkáló parancsnokának jelentésére az angol kormány diplomáciai úton kért elégtételt.

amelyre a török kormány a következő hivatalos jelentést adta ki:

A török vámőr nem a cirkálóra lőtt, hanem a három meztelen emberre, akik uszva közeledtek a part felé. A vámőr

Megszünik a Speyer-bankház

Frankfurt, július 18.

A több mint száz éves Speyer-bankház elhatározta, hogy likvidál.

A bankház főnökei hétfőre ülésre hívták össze az érdekelteket, amelyen bejelentik, hogy október elsejével beszüntetik a bankház működését.

Megválasztották az arad-megyei választmányt

Arad, július 18.

Kedden délelőtt ült össze először a nemrég megválasztott új megyetanács. Suciu János dr. nyitotta meg az ülést és elparentálta a megye nagy halottait: Pop-Cicio Istvánt és Goldis Lászlót. Ezután a különböző bizottságok megválasztására tértek, melynek során a nemzeti parasztpárti tanács tagok különböző kifogásokkal élve kérték, hogy a választást halasszák el. A kormánypártiak azonban ragaszkodtak a bizottságok megalakításához, mire a nemzeti-parasztpárti tanács tagok bejelentették, hogy tartózkodni fognak a szavazástól.

A megyei választmány elnöke Suciu János dr. lett, alelnökök: Suciu Valér és Marsien Péter. Titkárok: Hans Kori dr. és Doval Péter dr.

A 30 tagból álló megyei tanácsban 13 nemzeti-parasztpárti és 5 magyar foglalt helyet.

Capitol Mozgó. Brassó

Ma, keddtől kezdődőleg új premier

LUCIE ENGLISH,

bemutatók

Hans Brausewetter,
Hilde Hildenbrandt,
Jacob Tiedtke

A NAGY FŐNYEREMÉNY

címtől németül beszélő slágerfilm

Dótműsor: UJ PARAMOUNT JOURNAL

Hatvankétkilos haresát fogtak a Marosban. Tudósítónk jelenti: Sosan Alexandru piski vendéglős halászott a Marosban és egy óriási, 62 kilos haresát fogott ki. A vendéglős vontatohálival fogta a ritka nagyságu halat. Állítólag 48 évvel ezelőtt fogtak ehhez hasonló

nagy haresát a Marosban, de az is csak 58 kilos volt. Sosan vendéglős a majdnem három méter hosszúságu és embervasságu halat lefénnyépezte, mielőtt feldarabolta a szakácsával. Az óriási haresa husából nemcsak a piskieknek, de a dévaiaknak is jutott.

Mi az, ami bőrét üdévé, frissé, fiatalossá varázsolja?

„FLOREAL“ arckrém

hatása páratlan!

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA“ Oradea

Késhegyig menő harc egy szállodabérlet körül

Bérbeadó: Déva Város Tanácsa

Bérlő: Előkelő Politikai Személyiségek

A dévai „Fehér kereszt” szálloda kis regénye a nagy politika tükrében

Déva, július 18.

Hónapok óta késhegyre menő harc folyik egy szállodabérlet körül. Ez a szálloda Déva város tulajdona, a bérlő pedig az „Orient” konzorcium, amelynek tagja Groza Péter volt miniszter, Vulcu Joan liberális szenátor, a szenátus alelnöke és dr. Motiu Miklós nyugalmazott kórházi főorvos.

Amint látjuk, a főszereplők tekintélyes személyiségek. Viszont a per tárgya és a harc ütközőpontja csupán egy kis szállodabérlet.

EGY BÉRLET TÖRTÉNETE

Még 1923-ban történt, hogy Déva város tanácsa tíz évre bérbeadta a város tulajdonát képező „Fehér kereszt”-szálloda épületét a fentemlített konzorcium-

nak. A szálloda bérleti összegét szerződő felek évi 220 ezer lejben állapították meg.

Hogy a bérlők nem fizettek rá erre az üzletre, az kitűnik abból, hogy egyedül a kávéházért és étteremért majdnem anynyi bért kaptak, mint amennyit a konzorcium az egész szállodabérletért fizetett.

Igy ment ez 1932-ig, amikor rosszabbodni kezdtek a viszonyok és a bérlők azzal álltak elő, hogy a változott viszonyokra való tekintettel a városi tanács szállítsa le a szálloda bérleti összegét.

A tanács le is szállította a bért 154 ezer lejre.

A bérleti szerződés tavaly decemberében járt le. A városi tanács a lejárat

előtt egymás után öt árlejtést tartott a szálloda bérletére, de érdeklődők nemigen jelentkeztek. A konzorcium az árlejtések során csak 140 ezer lej évi bért ajánlott fel, ezért az összegért a városi tanács nem volt hajlandó a bérleti szerződést meghosszabbítani. Ennélfogva ugyaz árlejtések, mint a bérlő konzorciummal való szerződés meghosszabbítási tárgyalások eredménytelenek maradtak.

A tanács így ideiglenesen azt a megoldást választotta, hogy arra az időre, amíg a bérletet perfektálni lehet, meghagyta a szállodát a régi bérlőknek és leszállította a bér összegét havi 8000 lejre, így akarván elkerülni azt, hogy amíg új bérlő akad, üresen ne maradjon a szálloda.

Egy sikerült árlejtés és annak következményei

Márciusban újabb árlejtést írt ki a város a szálloda bérletére és ezen váratlanul több komoly jelentkező tett ajánlatot. Az árlejtésen az Orient-konzorcium is részt vett. A szálloda bérletére igényt tartók egymást licitálták túl ajánlataikkal. A nagy versengés láttára az eddigi bérlőkonzorcium sem állott meg a 140 ezer lejes ajánlatánál, hanem felment 231 ezer lejig, de a bérletet Gurban piski vasuti vendéglősnek ítélték oda, aki ezer lejjel többet ajánlott meg.

A városi tanács tudomásul vette az árlejtés eredményét és a bérleti szerződést Gurban vasuti vendéglőssel meg is kötötte, amelyet a minisztérium is jóvá hagyott.

Ezek után a tanács felszólította Grozát és társait, hogy június elsejére ürítsék ki és adják át a szállodát az új bérlőknek.

A konzorcium ekkor meglepetésszerűen közölte a városi tanáccsal, hogy a szállodát nem adja át, mert időközben megjelent az új lakbérleti törvény és az egy évre meghosszabbítja a bérleteket.

A várost rendkívül kínos helyzetbe hozta ez a bejelentés, mert az új bérlővel a szerződést már megkötötte és azt a minisztérium is jóvá hagyta, ennélfogva a szállodát az új bérlő rendelkezésére kell bocsátania.

A HARC MEGINDULT, DE EGYELŐRE CSAK PER LESZ BELŐLE

Megkezdődtek a tárgyalások.

A város arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lakbérleti törvény intézkedése nem vonatkozik a Fehér kereszt szálloda bérletére, mert a szerződés már decemberben lejárt és a szállodát a bérlőknek már akkor kellett volna átadniuk, amit csupán azért mulasztottak el, mert egészen új megállapodással, bizonytalan időre és kifejezetten az új bérbeadásáig minimális havi díjért bent maradhattak, de hogy a régi szerződés érvénye megszűnt, azt az új árlejtéseken szintén részt vettek!

Grozák ezzel szemben ragaszkodnak álláspontjukhoz és nem hajlandók kimeni a szállodából. Bejelentették, hogy az árlejtésen elért legmagasabb árat most már hajlandók ők is megadni, tehát semmi értelme annak, hogy a város kiperelje őket a szállodából.

Csak hogy most már a város keze köt-

ve van. A második bérlő is ragaszkodik a szállodához! Így a városnak nem áll más választás rendelkezésére, mint az, hogy Grozákat kipereleje a szállodából.

A tanács együttesen és külön felszólította a bérlőket, hogy adják át a szállodát, mert különben bíróság útján fogja a város jogait érvényesíteni.

A felszólításnak nem volt hatása és a város megindította a kilakoltatási pert a járásbírósnál, kérve a sürgősség kimondását, amit a járásbíró is kimondott.

Az első tárgyalást július 12-ére tűzte ki a bíróság, de el kellett halasztani, mert azon Groza nem jelent meg. Nem kézbesítették ki neki az idézést, mert közben nyaralni ment. Az új tárgyalásra nyolcnapos határidőt tűztek ki.

Az állam husz évre bérbevette Pokol Elek aranybányáit

Terjeszkedik és új üzemeket létesít az állítólag megszűnés előtt álló RIMMA

Bukarest, július 18.

Már hónapok óta tartja magát a hír, hogy a komercializált állami vállalatba tömörített állami bányák és vasművek mai szervezete megszűnik és a RIMMA elnevezés alatt ismert állami üzem vagy beolvastják az ipariügyi minisztériumba vagy pedig a legújabb verziók szerint koncesszióba adják egy magántőkekekből alakítandó konzorciumnak. Bukarestben már olyan hírek is voltak forgalomban, hogy a RIMMA vezetői saját külön magánvállalatok alapításának előkészületeit kezdték meg.

Ennek ellenére az állami bányai üzemek vállalata egymásután hajtja végre a jelentősen nagyobb tranzakciókat. Az újabb eszközölt sokmillió beruházástól eltekintve, a RIMMA az állítólagos megszűnés küszöbén olyan expanzív működést fejt ki, amely legalább is kétségesé teszi a megszűnéséről keringő hírek alaposságát. A legfrissebb tranzakció, amelyet a RIMMA csinált, a Pokol Elek nagybányavidéki aranybányáinak kibérlése. Ezeket a bányákat, amelyek békeidőben közel egymilliórd lej nyereséget hajtottak tulajdonosuknak, Pokol Elek már nem bírta fenntartani, mert időközben eladósodott. A most létrejött megállapodás értelmében Pokol Elek a bányák kitermelését 20 évre bérbeadta az államnak, amiért évi 10 száza-

A HARC CSAK EZUTÁN KEZDŐDIK!

Nemsokára tehát el fog dőlni, hogy kilakoltatják-e Grozákat a Fehér keresztből, vagy sem. Ha igen, a dolog rendben van, az új bérlő birtokba veheti a szállodát. Ha nem, akkor következik egy újabb per, az új bérlő kártérítési pere a város ellen.

Akárhogy is dől el azonban az ügy, egy kérdés mindenképpen tisztázatlan marad. És pedig az, miért akarta az „Orient” mindenképpen leszorítani a szállodabér összegét 140 ezer lejre, ha most ugyanazért a szállodabérletért 232 ezer lejt hajlandó fizetni?

A kérdést feltettük Groza volt miniszternek, aki erre a következőket mondotta:

— A lakbérleti törvény jogot ad nekünk ahhoz, hogy a bérletet meghosszabbítsuk.

Körömszakadtáig ragaszkodni fogok a bérlethez, nem azért, mintha „üzlet” volna nekem a szálloda, hanem azért, mert a bérletmegvonás személyem elleni bosszu műve akar lenni.

Egyes hivatalbeli urak nemcsak politikai ténykedésben igyekeznek elgáncsolni, hanem minden vonalon. Én pedig állom a harcot! Ha kilakoltatnak bíróságilag a Fehér keresztből, berendezem újra a szemben lévő régi Orient-szállodát és ingyen adok szobát a vendégeknek. Sőt! még fizetek is a vendégeknek, de tönkre teszem a város szállodáját.

...DE KI FOG ARRA RÁFIZETNI?

A harc — amint ebből a nyilatkozatból is látni — valóban késhegyre megy. Hogy politika-e, vagy érdek a lendítőkeréke ennek a harcnak, annak elbírálásába nem bocsátkozunk. Csak megjegyezzük:

A politikai aláfestés ellen szól az, hogy a konzorcium egyik tagja, Vulcu liberális szenátor, a szenátus alelnöke... Igaz viszont, hogy ezzel szemben Groza, „ekés”-párti, aki vörös posztó a liberálisok szemében!

Másrészről a túlzott anyagi érdek ellen szól az, hogy a szállodabérlet most valóban nem nagy „üzlet”. Hogy mennyire nem az, azt a szegény öreg Róth bácsi tudná megmondani, aki gazdag emberként vette bérbe a szálloda kávéházát és éttermét és letört egzisztencia gyanánt távozott onnan.

Tehát mindkét feltételezés meglehetősen problematikus.

Ami nem problematikus az, hogy amíg ez a per folyik, addig a város ráfizet. Elveszti azt a különbözetet, mely a mostani és az új bér között mutatkozik.

Kinek a zsebéből?

Természetesen az adófizetők zsebéből.

Pogány Marcel

— Erős, vérbő, kővér emberek igyanak napoként, reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

Hétfő este Budapestre érkezett a gép. A sötétben eltévedt. A mátyásföldi repülőtér helyett Zugló fölé került és kényszerleszállást végzett. A motor földbefuródott, a gép teljesen összetört.

A két súlyosan megsérült utast kórházba szállították.

SERRAVALLO

KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengélkedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

KITÜNŐ ÍZŰ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

Budapest mellett lezuhant egy angol sportrepülőgép

Budapest, július 18.

Budapest mellett lezuhant egy angol sportrepülőgép!

Craford vegyész és Peintridge gyáros saját repülőgéppel akarták sorra meglátogatni az európai fővárosokat. A nyári kirándulás szomorúan végződött.

HIREK

Hivatalos kesergő egy „remetelak“-ról

★

A magyar párt kolozsvári hivatalának szerkesztője tanári ráncokba szedte homlokát és „vasárnapi krónikájá“-nak pódiumáról plajbászával lekapogott „az érzékeny és szentimentális riporterre“, aki ahetjett, hogy tüzet okádnék és államférfiakat fogyasztana el tizóráira, az álmodozás zöld-kosztján él és „ódát“ ír a „remetelak-hoz“, ami alatt Maniu szilágysomlyói házát kell érteni.

A szerkesztő ur igénytelen írásomból pádat kovácsol mindannyiunk ellen, a kik kisebbségi helyzetünk megítélésében „elbesztették helyes látóképességünket“. És megalázó szerilizmust emleget, amit nem tud megérteni ma, a mikor kisebbségi közéletünknek annyi súlyos panasza van.

Mindenekelőtt arra kell fölhipnom a szerkesztő ur figyelmét, hogy cikkem már csak témájánál fogva sem jelentett politikai állásfoglalást. Szakmai nyelven szólva: egyszerű színes riport volt, a tovaröppenő élet picike hullámvérése, amihez csak a rosszakarát köthet mázsás sulyokat és olvashat bele rejtett célokat s agyafurkáló gondolatokat. Ha a budapesti lapok írhatnak Titulescu házatjáról s ha a bukaresti újságok minden politikai él és minden támadó célzat nélkül megörökíthetik budapesti politikusok magánéletét, miért ne foglalkozhatna egy erdélyi magyar lap az ország egyik vezető politikusának intim dolgaival, különösen akkor, amikor ez a politikus összehasonlíthatatlanul több jóindulatot mutatott a kisebbségek felé, mint mások, akikről viszont a kolozsvári hivatalos cikkezett és cikkezik ma is nagy buzgalommal.

Irtam én Stelian Popescuról is, az Univerisul igazgatójáról, szintén színes riportot, mely, ha nem tövedek ugyanabban a lapban jelent meg, ahonnan most a szerkesztő ur olyan stentori hangon igyekszik leinteni. Általában megvan az a rossz szokásom, hogy mindenről szívesen írok, ami szerény megítélésem szerint érdekesnek látszik s a miről föltételezem, hogy az olvasó el is olvassa. Én, például, nem tudom elítélni a kolozsvári hivatalost, amiért néhány oldalon keresztül Vajda Sándor történelmi pipájáról áradozott és a nolt miniszterelnök kitűnő humoráról rebegett elismerő szavakat. Mit tehetek én arról, hogy Maniu nem pipázik és nem humorizál... Hogy a badacsonyi szőlőben remélésedik és nem megy Aradra szónokolni a kisebbségek ellen.

Ami pedig azokat a súlyos kisebbségi panaszokat illeti, amiket mi — a szerkesztő ur szerint — figyelmün kívül hagynánk; hát itt, ezen a ponton igazán nem fogadunk el tanácsokat a kolozsvári hivatalostól. A magyar vasutasok és postások, tanítók és tanárok ügye. Élő példa arra, hogy, ha harcolni kellett, bennünket a vihar mindig az első csataszorban talált. „Mi lesz velünk?“ — kérdeztük az első napon, a mikor a kétségbeesés pédigremegett egész Erdélyen. Most, hónapok után, a kolozsvári hivatalos vezércikket ír és címmek ugyanazt az önkéntelen janki-állást adja, amit mi dobtunk bele a tehetetlen fájdalomában vergődő magyar közéletbe. Az első oldalon tehát utánunk kullog és tőlünk vesz íllelet, ugyanakkor az ötödik oldalon hétfőlhu buzogányokat lobogtat felénk. Buzogányokat, melyek idegen tollakkal vannak földsisztve.

Kürtharsánásnak készült a szerkesztő ur. Vasárnapi cikke és nevetségessé váltólódás lett belőle. Vénasszonyos tere-feré, kis újságírói keserűséggel a még nagyobb adag kiadóhivatali aggodalommal felöntve.

Kakassy Endre

Valahol egyszerű statisztikai adatot olvastam. Így: Japán kivitele két esztendő alatt 1179 millió yenről 1932 millió yenre ugrott.

Ez aztán gyönyörű! Mert ugyebár, ha valamelyik ország ma ekkora kivitelű fejlődést tud felmutatni, az azt jelenti, hogy abban az országban nincsenek nagyobb bajok. Bent munka folyik. Munkások felvehetik szombatonként fizetéseiket és vasárnapra hidegprezlist készíthetnek a kiránduláshoz.

Valahogy így képzelem az embert, ha felületesen átszalad a sorokon és aztán mélyet sóhajt: — Lám, lám, vannak még helyek, ahol virágzik a gazdasági élet. Ahol növekszik a kivitel.

Jó is illesmit olvasni. Olyan ritkaságféle, mint mikor autón messz hepehupás országutakon gödörből ki, gödörbe be, aztán egyszerre csak elébed simul néhány kilométer jól megépített, simára hengerelt szürke szalag.

De! Sajnos, itt van a de. Hogyan csinálja Japán? Hogy tudja emelni kivitelét? A nagy világoersenyben, hogy sikerülhet neki?

Nagyon egyszerű!

Ahhoz nem is kell közgazdásznak lennünk, hogy megmondhassuk: Annak az országnak az áruját veszik leginkább, amelyik a legolcsóbban szállít. És Japán nem tesz egyebet, csak ezt az egyszerű, ismert módot alkalmazza: A legolcsóbb.

Mármost azt gondolhatnók, hogy Japánban a nagytőkék lemondanak a hasznukról, csak hogy a munkanélkülieket munkához juttassák. Vagy... vagy... szóval gondolhatunk mindenfélét. Igen. Gondolni lehet.

Az igazság azonban röviden és szárazon az, hogy a világon sehol se dolgozik olyan éhbérért a munkás, mint éppen Japánban.

És ugyan ki törődik a japán munkásokkal?

Dolgoznak és pusztulnak. Ezek és ezek. A régi sorok helyett mindenkor újak állanak. Az éhségtől hosszú rendek hullanak el, mint gépfegyvertűztől. Sebaj! Ott a másik, aki már munkára vár, aki már éhbérre vár, aki már halálra vár.

És a japán tőkések tovább gründolhatnak és pontos számításokat csinálhatnak: Ez ennyi, az meg annyi, meg a haszon x százalék és a számoszlop alá utolsónak odairhatják, mint csekélységet, a munkabér összegét.

És így nő Japán exportja és nő az éhségtől elhullottak száma. És külföldön nő a munkanélküliek száma is, akikre: önludatos munkásokra, életnővő álmodókra, — mind kevesebb szükség van.

Emberék, vegyefek ezek után japán dömping-árut!

H. I.

CIANO GRÓF, AZ OLASZ „PROPAGANDAMINISZTER“

Az olasz kormány sajtóirodájának vezetőjévé a Duce saját vezét, Ciano grófot nevezte ki. A hivatal, bár neve megmarad, önálló hatóság, amely valóságos „propagandaminisztérium“ lesz a fasiszta olasz kormánynak.

— Kihantolták és koporsóban temették el az aradhegyaljai bandita fejnelküli holttestét. Aradról jelentik: Megirtuk, hogy Opreának, Aradhegyalja rettegett banditájának a fejét a fővárosi bünyügyi muzeum utasítására levágták törzséről, Aradon preparálják, ahonnan Bukarestbe szállítják. A fejnelküli holttestet a radnaiak először zsákba varrták, úgy temették el. Most az egyház intervenciójára a holttestet kihantolták, deszkakoporsóba tették s az ortodox egyház szerint tartása szerint helyezték a sírba. A csendőrség folytatja a nyomozást Oprea bűntársai után.

— Aradon megkezdődtek a tözsdeizletek. Aradról jelentik: A nemrégben alakult árutőzsde ma tartotta meg első ülését a kereskedelmi és iparkamara helyiségeiben. Megjelentek az összes tözsdeügynökök s az ülést egy 30 vagonos liszt-kötéssel kezdődött. A kereslet általában lanya. Itt is megindultak az intervenció-s vásárlások, melyeknek következtében a búza ára 420 lejért el, míg a tengeri 240-et.

— Tehetetlen a nagyváradi rendőrség a szőlőtolvajokkal szemben. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Amióta a nagyváradi Szőlőhegy termése érésnek indult, egymást érik a szőlőtolvajlások. Nagyváradról jelentik: Értésüléseink vajbada követ el rendszeresen. A tolvajakkal szemben a szőlők csősei tehetetlenek, mert a statárium óta nem hordhatják magukkal fegyvereiket. Különösen nagy károkat szenvedett dr. Erdős, akinek szőlőjét a tolvajok jéformán letarolták. A rendőrség az ügyben — ugy látszik — vagy tehetetlen, vagy nem hajlandó kellő eréllyel ezeknek a visszaéléseknek gátat vetni.

ABLAK

Praktikus háziasszonyok

szívesen hallgatják meg a jó tanácsokat és az egész világon, számtalan családi körben nagyon gyakran és szívesen beszélnek arról, hogy milyen gyorsan és megbízhatóan segít az ASPIRIN minden hűléses megbetegedésnél, rheumánál és náthánál. Az ASPIRIN az egész világon közzismert mint, kicsiny de nagy hatású tablettal!

ASPIRIN

csakis a Bayer-keresztel valódi!

★ Kápolnaépítés. A brassói róm. kat. egyházközség vezetősége tudomására hozza a brassói építőmestereknek, hogy az építendő bolonyai kápolna munkálataira költségvetési ajánlatokat tehetnek július hó 24-ig. Költségvetési ívek a pleb. hivatalban kaphatók.

— Halálos fűrdőzés. Sepsiszentgyörgyről jelentik: A nyári fűrdőzésnek esett áldozatán Bajkó Ágnes gyergyóditrói származású cselédleány. A szerencsétlen cselédleány vasárnap délután barátjával fűrdőzni ment a közeli Ölt-folyóra. Alig, hogy elhagyta a partot, több méteres mélységbe került, ahol borzalmas viaskodás után a hullámok elnyelték. Barátja megrendülve segítségért kiáltott, de mire a segítség megérkezett, a leány nyomtalanul eltűnt.

Időjárásjelentés. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint északi légáramlás mellett állandóan változó felhőzet. Gyakori esőzések, zivatarok, a hőmérséklet némi csökkenését eredményezik.

— Akinél a szív működése rendetlen, ugy-szintén az, akinél a vérnyomás emelkedésnek tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélet, ha reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet iszik. Szívszakorvosok már régen megállapították, hogy a Ferenc József viz szívbilientyűhíjánál és szívelvezőcsőnél is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.

— Három embert gázolt el a járdára felszaladó gépkocsi. Sepsiszentgyörgyről jelenti: A hétfői hetivásár alkalmával könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a nagyforgalmu Vasut-utcában. Hubbes György helybeli kenyérgyáros gépkocsijával szabálytalanul hajtó kerékpárost akart elkerülni. A gépkocsi sárhányója elkapta a kerékpárost és a földre terítette. Hubbes, hogy a biztos szerencsétlenséget elhárítsa, felszaladt autójával a járdára, ahol elgázolta Dénes Mihály helybeli cipész-mestert és még két járókelőt. Mindhárom ember könnyeb zúzódásokat szenvedett. Se-beiket a közel lakó dr. Koczka orvos kö-tözte be.

★ Az új váltótörvény, teljes román szöveg-gel, magyar fordítással és magyarázatokkal. Közreadták dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön ügyvédek. Ára 50 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

Leányának praktikus nevelését

a budapesti Bulyovszky-utcai Dr. Förstner

leánynevelő intézet Gyakorlati Nőképzője

biztosítja. (Bentlakók, bejárók). Titkárnőképző. (egyéves nyilv. jogu). Ruha- és modelltervezés. Ruhavarrás és szabás. Idegennyelvű vizsgára előkészítés. Összes iskolai típusok eng. előkészítése. Tökéletes továbbképzés, zene, torna. Prospektust küld az igazgatóság. Budapest, VI. Bulyovszky-utca 10 szám. Telefon: 156-93.

Gyulafehérvári apróságok

1. Gyulafehérvár kisebbségi társadalmi impozáns ünnepést készített elő pár nappal ezelőtt dr. Deutsch Mórnak, a gyulafehérvári orvostársadalom legrégebbi és legnépszerűbb tagjának tiszteletére. — Deutsch Mór ugyanis most érkezett el áldásos orvosi tevékenységének félőszázados fordulójához.

Dr. Deutsch Mór ötvenéves orvosi tevékenységét a páros társadalmának részéről a legnagyobb elismerés és hála kíséri, amely az ünnepségek során őszintén megnyilvánult.

A meghatározó ünnepségek szónokai Fuchs Nándor hitközségi elnök, dr. Krausz Mór főrabbi, dr. Springer Sándor orvos, dr. Halász László igazgató és özo. Mendel Manóné nőegyleti elnöknő őszinte, keresetlen szavakkal ünnepelték a jubileumot, aki könnyekig meghatóan köszöntötte meg az ünnepést, amelyben részesítették.

Az ünnepség azonban csak szerény niszonzása lehetett annak a fél évszázadnak, amely alatt a gyulafehérvári orvos hivatásának élve, a szenvedők ezreit gyógyította ki betegségeikből...

2. Szürkén és sablonosan végződött egy per, amely elé nemcsak Gyulafehérvár társadalmi, de egész Erdély közöleménye nagy érdeklődéssel nézett.

Pár hónappal ezelőtt ugyanis, a kisebbségi szenátorválasztások során Gyulafehérváron Rusu-Abrudeanu bukaresti közíró, mint a liberálistól jelöltje és Pop János volt belügyi alminiszter, mint a nemzeti-parasztpárt jelöltje, kerültek ellentétbe. A bukaresti közíró ezalkalommal plakátokkal és röpiratokkal árasztotta el Gyulafehérvárt és a város környékét, amelyekben különböző tréfás rajzok keretében, a legsúlyosabb vádakkal illette a volt belügyi államtitkár.

A választás kimenetele nyílt volt... Gyulafehérvár kisebbségi szenátora a liberálistól Rusu-Abrudeanu lett, aki azonban a választási harcokban kibocsátott röpiratokért és plakátokért egy rágalmozási pert is kapott a nyakába, nagy összegű kártérítési perrel súlyosítva, amelyeket a volt belügyi államtitkár indított ellene a gyulafehérvári törvényszéken.

A rágalmozási bünper tárgyalását már több alkalommal kitűzték, azonban a bukaresti közíró egyikén sem jelent meg.

Ugy látszik, be akarta várni az amnesztiát, amely el is érkezett és amelynek alkalmazását a napokban tartott utolsó tárgyalásán kérte a bukaresti szenátor ügyvédje.

Rusu-Abrudeanu amnesztiát kapott és pár nappal később Pop Jonel, a volt belügyi államtitkár kellő rezignáltsággal és elkeseredéssel nagy cikket írt egy kolozsvári román lapban arról, hogy milyen káros a törvénykezésre a túl sűrűn alkalmazott amnesztia-törvény...

3. Alsó-Fehérmegyei lázas készülődések folynak. Már két évvel ezelőtt bejelentette érkezését a király az országos céllövőversenyekre, amelyeket a közismert gyulafehérvári vadászegylet akart megrendezni, de akkor a királyi látogatás különböző okok miatt elmaradt.

A vadászegylet értesülései szerint most már több kilátás van arra, hogy a magas királyi vendégek az őszi céllövőversenyekre mégis megérkeznek.

A királylátogatás tervének és reményének azonban már megvan a látható eredménye.

A megyefőnök nagyobb összeg kiutalását kérte a megye számára az elhanyagolt országutak kijavítására. A megyének az utproblémája különben már régóta vajdó kérdés.

Ugyancsak rendkívüli segínyt folyósított a kormány a Gyulafehérvár és Abrudbánya között vezető régóta elhanyagolt mocsidi országutak rendbehozására és karbantartására.

4. Az alsófehérmegyei iparosok szervezkednek.

A gyulafehérvári iparostestület, amelynek működését meggyeztetve általános el-

lét is megkezdődött a harc:

Három listán küzd Gyulafehérvár lakossága a községi választásokban

Dr. Bitay Árpád — gyulafehérvári alpolgármester

A belügyminisztérium már Gyulafehérváron is kitűzte a községi választások időpontját.

Ezt megelőzőleg természetesen megindultak a választási előkészületek, amelyek a pártok közötti tárgyalásokban merültek ki.

Előre lehetett tudni, hogy Maniu és Pop Joan volt belügyi államtitkár házában a nemzeti-parasztpárt, amelynek Alsófehérmegye egyik legerősebb vára, nem köt választási paktumot.

A nemzeti-parasztpárt ennek megfelelően, külön listát tett le, a községválasztásokra, amelynek élén, dr. Gherman Grigorie ügyvéd és dr. Pop István ügyvéd volt megfőnök szerepelnek.

Külön listával mennek az erdélyi „koronázó város”-ban az ujliberálisok, Bratianu György hívei, akiknek azonban igen kevés esélyük van. A listán néhány intellektuál, de javarészből kisiparosok és munkások szerepelnek.

Előreláthatólag hatalmas többséget fog magának megszerezni az egyesült kormánylista. A liberálistól listáján összesítőmőritette a kisebbségeket. A magyarságnak három mandátumot, ebből egy alpolgármestert, a zsidóságnak négy mandátumot és a szászoknak egy mandátumot ajánlott fel, amit a kisebbségek el is fogadtak. Ennek megfelelően a magyarság részéről dr. Bitay Árpád teológiai tanár, dr. Sebestyén Gábor ügyvéd és Torbic Ernő kerülnek be a tanácsba, a zsidóság érdekeit Fuchs Sándor nagykeres-

kedő, Löve Béla bankigazgató, Goldberger Simon és Mózes Antal iparosok fogják képviselni, míg a szászok képviselőjében dr. Gross Károly ügyvéd fog helyet kapni a városi tanácsban.

Külön érdekes szenzációja a kartelles megállapodásnak az, hogy a liberálistól sikerült paktumot kötni az ugynevezett gyulafehérvári Polgári Blokkal is, amelynek élén Lobontiu József mérnök áll, aki évek óta a legélesebb harcot folytatja a gyulafehérvári „eléggedetlenkedők” képviselőjében a mindenkori városvezetőség ellen.

Támadó lapközlemények és röpiratok egész sorozata tanusodik arról, hogy a polgári blokk és annak vezetője minden városi akciót kézből „megkontrázott”...

Most azonban elsimultak az ellentétek.

A polgári blokk a napokban ülést tartott, amelyen elhatározta a kormánypárt által felajánlott három mandátum elfogadását, egyben azonban fenntartotta magának a választások lezajlása után a liberális párttól teljesen független szabad kritika jogát.

Gyulafehérváron nyílt harcnak látszik a választási küzdelem.

A magyarság szempontjából annak a ténynek van jelentősége, hogy a város vezetősége, amely valószínűleg dr. Colbazi János jelenlegi interimbizottsági elnökből, mint polgármesterről és egy román alpolgármesterről fog állni, megígérte, hogy egy alpolgármesteri állás a magyarságnak fog jutni.

A választás a legerősebb módon dr. Bitay Árpádra, a neves történelmi tudósra és volt kisebbségi miniszteri szaktanácsosra esett, aki jelenleg a gyulafehérvári püspökség teológiáján tanít.

Dr. Bitay Árpáddal régi gazdasági ismereteket tesz jóvá, legalább valamelyes mértékben, a gyulafehérvári magyarság kiűntetése.

Ennek a kitűnően felkészült nagytudású és a román nyelvet tökéletesen beszélő tanárnak (aki Jorga valeni-de-mntei szabadegetemén is többször tanított) már régen a parlamentben a helye.

Ugy tudjuk, egyszer fel is léptette a magyar párt Háromszék-megyében, Bitay néhány hétig korteskorúton is volt a háromszék-megyei falvakban, azonban a mandátumot más kapta meg.

Nem akarunk most is, mint annyiszor, egy másirányú beszámoló keretén belül, a kritika jogával élni és a magyar párt képviselőinek működését taglalni, annyit azonban a legtárgyalagosabban is megállapíthatunk, hogy Bitay Árpádra szükség lenne a magyar parlamenti csoportnak.

Bitay Árpád azonban nem csinál kabinetkérdést a mellőztetéséből.

Most is reákvényszerítették, hogy elfogadja az alpolgármesteri állást, amelyben minden bizonnyal szívvel-lélekkel élne fog szállani a városi tanácsban faja érdekeiért.

Párisban díjat nyert festő — a gyulafehérvári fakeskedésben

„CHAOS”

A gyulafehérvári fakeskedésben, amelyben most ülök, a falusi, szaporán beszélő és amugy istenigazában alkudó vidéki gazdát, egy fekete-művésznyakkendő, érdekes barnaarcu fiatalember szolgálja ki.

A fiatal férfi, aki megfelelő üzleti érzékről tesz tanubizonyosságot az elhangzott beszélgetés kapcsán, még egy pár perccel ezelőtt, az előtte levő asztal fehér papírján, játékos kedvvel különböző figurákat rajzolt. Néhány modern fejlet, ötletes díszítési terveket, bizarr figurákat, amelyeket szokott és automatikus kézmozdulattal névvel ált el. A rajzok sarkában mindegyik ott van, hogy azokat Keleti László készítette.

Az erdélyi lapok pár hónappal ezelőtt nagy cikkeket számoltak be arról, hogy egy gyulafehérvári kereskedő fia, Keleti László, aki félve kopogtatott be néhány párisi szerkesztőség ajtaján, a hóna alatt spárgával összekötött és Erdélyből hozott képekkel, egy kiállításával igen nagy erkölcsi és anyagi sikert aratott.

Akkor azt is megírták a lapok, hogy az Erdélyben akkor még ismeretlen fiatal festő, főleg antifasiszta irányzatú, pacifista képeket fest és egyben azon csodálkozásuknak adtak kifejezést, hogy ebben a lázasan fegyverkező, vérszagu bódult világban, ezeknek a képeknek, jelentős igazi sikerük van.

Keleti László, a fiatal gyulafehérvári rajzoló és festő, aki eddig csak magának dolgozott, a legnagyobb párisi napilapok kritikái szerint, amelyek most előttem fekszenek, tényleg jelentős, nagy sikert aratott a francia fővárosban.

Képeinek legnagyobb része elfogyott, a genfi Népszövetség meghívta, hogy pacifista képeket egyik dísztermében állítsa ki és a francia napilapok és időközi lapok igen sok rajzát közölték a hamar befutott fiatal erdélyi rajzolóknak.

ismerés kíséri, felhívást bocsátott ki a megye összes iparostestületeinek és szervezeteinek elnökeihez, amelyben felhívta őket, hogy tömörüljenek.

A gyulafehérvári iparistület vezetőségének elképzelése szerint a megye összes hasonló szervezetei egy egyesületbe csoportosulnának és közösen, megfelelő létszámmal és megfelelő erővel vennék fel

Keleti László festménye.

Keleti Lászlót sikereinek zenitjén hazahozta pár hónappal ezelőtt a honvágy...

Először Kolozsváron, majd Bukarestben zajlott le a sikeres képek kiállítása és ekkor már el sem engedték a román fővárosból.

Keleti Lászlóból bukaresti lakos lett, aki most csak pár napra érkezett családjához Gyulafehérvárra és terveiről a következőket mondotta:

a harcot az országos iparosok érdekeiben.

Az a tero nem rossz és remélhetőleg annak megrehajlása elé semmi akadály sem fog görbül.

Kisebbségi életünk rákfánje éppen a szervezethez hiánya minden vonalon.

Hátha a gyulafehérvári iparosok példája iskolát terem...

Bukarestben igen sok képet adtam el kézen és részint megrendelésre. Érdekes, hogy itt is tetszenek egész pacifista beállítottságú speciális témájú képeim.

Kiállításom után több fővárosi napilaptól és hetilaptól kaptam megrendelést rajzokra és később ezeknek a lapoknak rendes rajzolója lettem.

Ezenkívül augusztus 15-ikén kell átadnom kézen az egészen modern díszítésű annak az intim kis színháznak, amelynek freskófestését én vállaltam és amelynek a fővárosban előreláthatólag igen nagy sikere lesz.

Az őszi folyamán jelenik meg egy erdélyi könyvkiadó kiadásában egy nyugati mintájú egészen érdekes képregényem, amelyben a regény cselekményét csak rajzok fogják árulni.

Ime: egy modern festő tervei 1934-ben...

Expressz-interjú a gyulafehérvári polgármesterrel

Szin: A gyulafehérvári városháza

Személyek: dr. Colbazi János, gyulafehérvári ismert ügyvéd, az interimbizottság elnöke és a sorok írója.

En: Mik a tervei polgármester ur?

Ö: Mik lehetnek manapság egy erdélyi szegény kisvárosban egy polgármester tervei. Ugyahogy megvédeni a polgárság érdekeit, lehetőleg nem emelni a városi terheket és a városi bevételekkel arányosan megtartani azt, ami van...

En: Szépészeti tervek?

Ö: Szép az, ha élni tudunk Ettől a szomorú szójátéktól eltekintve azonban tervbevevők az elhanyagolt utcák és utasterek rendbehozását és a város csatornázását.

A párbeszéd megnyugtató aláfestésével szolgálhat az a körülmény, hogy a sorok írójának gyulafehérvári tapasztalata szerint a gyulafehérvári polgármester megértő, kisebbségszerető humánus ember, aki inkább kevesebbet ígér, de amit ígér, azt meg is tartja.

★ Eljegyzés. Tischler Magdát (Marosvásárhely) eljegyezte Lobstein Rudolf (Gyulafehérvár). (Mindenkülön értesítés helyett.)

Rökk Marika partnere Járóka Laci

a világires budapesti
7 éves cigányprimás
minden este 10 órától
hangversenyez az

ELITE kávéházban

Aszól-
rendelés:
Telef 722.

„Az egyház pedig a békét és szeretetet hivatott szolgálni...”

Rendkívüli közgyűlés tárgyalta a brassói unitáriusok erőszakkal és törvénytelenül elvett templom- helyének ügyét

Férjaitlan és rosszakaraiu jellemeikkel ronítják
a békés megegyezés lehetőségét

Brassó, július 18.

A brassói unitárius egyház templomépítési ügye körül keletkezett sajnálatos és eléggé el nem ítéltetett kavarodás még mindig nem jutott nyugvópontra. Mindenki azt remélte, azt várta, hogy a jogos tulajdonában érthetetlen módon megháborított egyházközség igazságát a miniszter is be fogja látni és semmivel sem indokolható rendelkezését visszavonva, lehetővé teszi, hogy a telekkönyvi tulajdonát képező telekre az egyház felépíthesse az Istenházát. Az igazságot áhító emberek reménykedése nem vált valóra, sőt ellenkezőleg, az történt meg, hogy, bár az egyház jogainak biztosítása érdekében közigazgatási perrel támadta meg a miniszter rendelkezését, a város időközi bizottságának elnöke a templomtelek alapozási munkálatait beföldeltette és úgy itt, mint a telekhez tartozó további részen, önkényileg parkozó munkálatokat végeztet. Közben az időközi bizottság elnöke többször tárgyalta az egyház vezetőivel, kiket arra igyekezett rábírni, hogy fogadjanak el más helyen telket cserében, mert ez esetben szenvedett kárukát is megtérítik. Az egyház vezetői presbiteri gyűlésen foglalkoztak az időközi bizottság elnökének javaslataival, de a gyűlés úgy döntött, hogy mivel fontos anyagi érdekről van szó, melyben az állásfoglalás a szerzett jogról való lemondás kérdését is érinti, csak az egyház közgyűlése tárgyalhat és dönthet. Ezt megelőzőleg az egyház vezetői kérték az időközi bizottság elnökét, hogy irásban és az időközi bizottság maga tegyen ajánlatot az egyháznak a többször felajánlott csere tárgyában.

Az egyházközség most tartotta meg nagyjelentőségű közgyűlését, melyen a templomépítés körül kibontakozott kulturbotrány ügyét tárgyalta. Soha a brassói kétezzer lelket számláló unitárius egyházközségnek még olyan népes gyűlése nem volt, mint ez. A gyűlésre meghívták az egyházkerület főgondnokát, Ferenczy Géza dr.-t, valamint az egyházköri felügyelőgondnokot, Szentiványi Gábor dr.-t és a magyar párt elnökét, Szele Béla dr.-t is, mivel az úgy nemcsak egy egyház, hanem az egész magyarság ügye.

Reggel kilenc órakor kezdődött meg a gyűlés és délután egy órakor ért véget. Komolyan és méltóságteljesen boncolgatták a súlyos sérelmet és megvilágították annak minden részét. Végül a gyűlés egyhangú határozattal kimondta, hogy szerzett jogaihoz feltétlenül és tántoríthatatlanul ragaszkodik s annak érvényesítése és megvédése érdekében minden törvényes lépést megtesz. A város azon intézkedését, hogy az építési területet beföldeltette és úgy ott, mint a még beépíteni nem kezdett részen parkozó munkát végeztet, birtokháborításnak tekinti és bírói uton keres elégtételt. Kimondta egyidejűleg a közgyűlés azt is, hogy mivel a faji gyűlölködés lángját gyújtották fel a templomépítés ellenzői, az egyház pedig a békét és szeretetet van hivatva szolgálni, az egyház abban az esetben, ha kifejezetten elismerik a Calea Victoriei levő telekre vonatkozó jogát, valamint azt, hogy ott építkezni is jogosított, nem zárkózik el az ügy békés meg-

oldásának lehetősége elől, de az esetleg így létrehozandó csereügyletnél általa megszabandó feltételeinek elfogadását és érvényesítését követeli. Így ragaszkodik a teljes érték és a szenvedett összes károk megtérítéséhez.

Az egyházközség nem és helyes gondolkodásról tanuskodó határozatát átiratban közli az illetékesekkel, remélve, hogy végre mégis csak sikerül a gyűlölködés frontjával szemben a jog és méltányosság diadalát biztosítani. Ezt a reménységet bántó módon árnyékolja be egy nem régebben lezajlott epizód, mely azt sejteti, hogy az unitárius egyházzal csunya játékot űznek.

A múlt napokban Abrudbányai Ede dr., Szabó Béni és Willér József képviselők azt közölték az egyházzal, hogy Lepadatu miniszter ur

Kommunista vádlottak felett ítélkezett a brassói hadbíróóság

Brassó, július 18.

A brassói hadbíróóság Vonescu tanácsa szombaton este hirdetett ítéletet 8 ploesti kommunista munkás ügyében.

A vádlottak folyó év áprilisában kommunista, lázító tartalmu röpiratokat szerkesztettek és terjesztettek.

A hadbíróóság Raicea királyi biztos vád és Radu Olteanu dr., a kitűnő brassói ügyvéd védőbeszéde után a következő

Parlaghy Lajos szín- igazgató bucsulevele Brassó közönségéhez

A hathetes színiszezon befejeztével, meleg szeretettel megköszönöm Brassó város nem és áldozatkész színpártoló közönségének támogatását.

Hálásan köszönöm a város polgármesterének és tanácsosainak és minden hatóságának velünk szemben tanúsított jóakaratu figyelmét és jóindulatát. Úgy a magyar, mint a román és német lapok tárgyilagos bírálataért és a magyar színművészet hathatós támogatásáért ezúton mondok köszönetet.

Jóleső érzéssel állapítom meg, hogy úgy a prózai műveket, mint az operetteket fokozódó érdeklődés kísérte és nagyon boldog vagyok, hogy társulatom művészi teljesítménye maradék nélkül kielégítette Brassó város műértő közönségének igényét.

Miután jól megismertem a város közönségének kulturigényét, fontos feladatnak tartom azt, hogy a jövőben csak

Brassóba jön, hogy a templom ügyét személyes tárgyalással juttassa megnyugtató elintézéshez. A képviselők utasították a miniszter ur kívánságára az egyház vezetőit, hogy a brassómezei prefektúrán érdeklődjének a miniszter ur érkezése és a kihallgatás időpontja felől. A kérdéses napon előbb telefonon, majd személyesen többször érdeklődtek is, de különböző és kitérő válaszokat kaptak. Először azt mondták, hogy a miniszter ur egyáltalán be sem jön a városba, hanem tovább utazik Előpatakra, majd azt süttették ki, hogy a miniszter ur nem jön Brassóba, mert előző este érkezését lemondotta; végül este 7 órakor pedig azt mondták, hogy a miniszter ur tényleg nem jön Brassóba, holott ekkor már megérkezett és ott is volt a megyeházán. És éppen az mondta az unitárius egyház lelkészének, hogy a miniszter ur nem jön meg, aki 6 órakor az állomáson a miniszter urat fogadta és a megyeházára kísérte.

Mire való ez a komédia? Miért nem engedik az egyház embereit a miniszter elé? Miért gáncsolják el a becsületes és igazságos, békés megoldást? Hiszen, ha van még igazság, akkor kétségtelen, hogy az unitárius egyház által indított perekben a pártatlan bíróság kénytelen lesz megállapítani, hogy jogszélem történt, melyet orvosolni kell. Nem lehet ezt a sérelmet a bíróságok mellőzésével rendbehozni? Ugy látszik, hogy a gyűlölködés és faji ellenségeskedés fekete lovagjainak hatalma utját tudja vágni a béke és igazság érvényesülésének is. Nem jól van ez így! A miniszternek, aki több ízben kijelentette, hogy ismeri az ügyet és igazat ad az egyháznak, nem szabad tovább tennie ezt a játékot, hanem erélyes kézzel rendet kell teremtenie.

ítéletet hozta:

Dumitru Gheorghe Iont és Ion Constantin-Constantinescut 1—1 évi börtönrre, Jene Iont 5 hónapi, Traian Lascut 4 hónapi, Ion Dumitrescut és Constantin Niculescut 3 havi fogházra ítélte. Ionescu R. Iont és Ioana Sita Olariut a hadbíróóság felmentette.

Az elítélt vádlottak fellebbezést jelentettek be.

olyan válogatott darabokat hoztak itt színre, amelyekkel Brassó város színészetét megbecsülő közönségének izlését és igényét újból teljes mértékben kielégítsem.

Örökbevis emlékem lesz az, hogy „Az ember tragédiáját” hatszor tudtam e rövid idő alatt teljesen telt házak előtt lejátsszani. Ez arra kötelez, hogy a jövő évadban e nagy műhöz méltó több klasszikus prózát mutassak be, ugyancsak új rendezésben és kiállításban, mert ahol ennyire szeretik és becsülik a komoly műveket, az igazi színészetet, ott a magyar színjátszónak nem szabad csüggedni. Önök hitet, reményt adtak nekünk és mi felfokozott művészi munkánkkal és szeretetünkkel cseréljük azt ki.

Mégegyszer alázattal megköszönöm pártfogásukat és ígérem, hogy arra méltatlanok sohasem leszünk.

Tartsanak meg emlékülben, mi mindnyáján becsüléssel és szeretettel gondolunk Önökre.

Teljes tisztelettel
Parlaghy Lajos
a kolozsvári és nagyváradi színház igazgatója.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban minden szó díja 1 lej. Kereskedők és iparosok üzleti jellegű hirdetéseinek díja szavanként 2 lej. A legkisebb hirdetés díja 20, illetve kereskedők és iparosok részére 40 lej. Olyan hirdetéseknek, amelyek jellegével adatnak fel, vagy ahol a hirdető címét a kiadó hivatal által kívánja közzétenni, 5 lej pótdíj fizetendő.

ÓRAJAVÍTÁSOK MÁR HUSZ LEJTŐL SEBESTYENNÉL, KUT-UTCA 46. MEGBIZHATÓAN, GYORSAN! 13358

EGYES PAROK eladása hallatlanul olcsó árban. Férfi 290, női 275, gyermekcipők 85 lejtől, vászoncipő 65, házicipő 85 lej. RECLAMACIPŐÜZLET, Weiss Mihály-utca 1. (VIRAGÜZLET MELLETT.)

1 szoba, konyha és egy modern 3 szobás lakás kiadó. Hosszu-utca 138. 13434

KAPU-UTCÁBAN KÉT SZOBA csak irodának, vagy orvosi rendelőnek KIADÓ Haas, Kapu-utca 10. 13359

7 OLCSÓ NAP!

„CORZO” cipőüzlet

(BRASSÓ, WEISS MIHÁLY-UTCA 9 SZÁM)

szép és divatos cipőinek árát egy heti időtartamra, mélyen leszállította!

Kedvező alkalom!

Házikoszt — 3 fogásos ebéd — 15—20 lejig kapható. Nistornénál. Brassó, Cerna-u. 12. 13391

FIBRA RUHANAGYÁRHÁZBAN, PANAMARUHA MINDEN SZINBEN, LEGIZLÉSEBB FAZONOKBAN 195 LEJTŐL. Kapu-utca 50. 13396

Két szobás, fürdőszobás kis lakást, esetleg kis konyhafülkével keresek, mielőbbi beköltözésre. Ajánlatokat 13368. szám alatt a brassói kiadóba kérek.

Egy varrógép férfiszabó részére olcsón eladó és egy kéziszekér. Brassó, Kapu-ut 47, Demeter Teréz, Fülöp- (bonboneria) házban.

Eladó sarokház, Brassó, Deresty-utca. Érdeklődni Gyerkó András vendéglősnél, Deresty-ut 47. szám alatt. 13432

Használt ajtók és ablakok, valamint iratpolcok és egy 5 méter magas csigalépcső eladó. Hans Cloos, Weiss Mihály-utca 8. szám. 13431

Nagy árleszállítás Mociornita-cipőgyár fiókjánál (volt Kolostor-utca 14) szandálók 40 lejtől 120 lejig. 13420

Egyjáratu malom 36 colos kőpárral, Hofherr Schrantz, budapesti gyártmány, nagyon jó állapotban, olcsón eladó, kívánságra hozzávaló motorral. Dworak, Brassó, Hosszu-utca 225.

A BRASSÓI RENDŐRSÉG HIREI

A rendőrség letartóztatta és Tighinába kísértette Sapociuc Copel tighinai illetőségű közismert bűnözőt, akit szülővárosa ügyészsége körözött különböző kisebb-nagyobb bűncselekmények miatt. — Örízetbe vette a rendőrség Szabó László brassói lakost is, aki vasárnap délután a Gyár-utca, ittas állapotban botrányt rendezett, bántalmazta a járókelőket és több ablakot betört. Szabó Lászlót kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

A volt LUX Mozcó (Redouteban) 45 napi szünetelés után f. hó 20-án újból megnyílik

ASTRA-LUX

név alatt és máris a legjobb filmeket tűzte ki műsorába, hogy Brassó műértő közönségét a legteljesebb mértékben kielégíthesse

Pénteken, folyó hó 20-iki megnyitőelőadásra

RODA-RODA

TATÁR-JÁRÁS

című vígjátéka van kintüze, melyet a cenzura csak nemrég engedélyezett.

A vígjátékot megelőzi egy 2 felvonásos balett: Strauss I. fantázia „Két szív egy keringőben” című operettből.

Astra Mozcó, Brassó

Szerdától, folyó hó 18-ától kezdődőleg az Astra Mozcóban a naponta futó film keretében fel fog lépni

SRÁCZ LACI

(JÁRÓKA LACIKA)

a 7 esztendőes cigányprimás, aki román, magyar, olasz és német nyelven fog slágerdalokat énekelni, az „Elite” kávéház zenekarának kísérete mellett.

Műsoron van:

Egy felejthetetlen éjszaka

JOHN BOLES és EVELIN LAY főszereplőkkel

K Ö Z G A Z D A S Á G

KONVERZIÓS
TANÁCSADÓ

A rovatba tartozó megkereséseket
kérjük közvetlenül dr. Tanódy Endre
Bukarest, Str. Nifon 25 címre
küldeni

Gheorgheni 92. Az engedmény a konverzió alapján nem vonható vissza. Ha az adós fávállalat az engedményt tudomásul vette, úgy azt az eredeti adósok egyoldalúlag vissza nem vonhatják és így Ön követelését érvényesítheti.

A. F., Dej. Ha a felesége édesanyja falun lakott, úgy a felesége mezőgazdasági konverzióra jogosult, tekintet nélkül a jövedelmek arányára. Nem tudom azonban, hogy milyen gyakorlati előnyt jelentene ez Önnek, miután Ön csak városi konverzióra jogosult a tartozás egyetemleges, tehát az Ön házrészéből a hitelező kielégítheti magát a városi konverzió keretein belül.

Nem kétséges ugyanis, hogy az egyetemleges adóstárs azon összeg erejéig tartozik fizetni, ameddig az ő konverziós jogosultsága terjed és tekintet nélkül adóstársának helyzetére. Gyakorlatilag akkor változna a helyzet, ha Ön kimutathatná, hogy a főadós a felesége és Ön neki csak keze, mert a kezes, vagy zsírás csak abban a mértékben köteles fizetni, mint a főadós. Leveléből azonban nem látom, hogy ez volna a tényleges helyzet.

Bálint Dénes, Vlahița. Önnek mindenesetre vitatnia kell a bíróság előtt, hogy a megegyezés nem érvényes, mert az Ön által jelzett formalitások a Vajda-féle törvényben nincsenek előírva, csak arra hivatkozhatna, hogy a megegyezés az eredetileg konverziós tartozás ismételt megerősítése volt. Védekezése nem biztat kilátásokkal, de talán újabb egységre bírhatja hitelezőit.

S. J. D. A banknak nincsen igaza, Ön feltétlenül konverzió alá esik, de az Ön által tett ajánlat Önre kötelező. Ha a bank nem válaszol, úgy Önnek nincs semmi tennivalója, csak november 15-én kell a törvény szerint fizetnie.

G. E. jelige. Dacára annak, hogy Ön falun lakik, mégiscsak városi konverzió alá esik, mert földadója elenyészően csekély. Hogy a városi konverziósnak mihez van joga, az világosan benne van a törvény 30. és következő szakaszaiban. Ami a betétkönyvvel való fizetést illeti, annak a lehetősége attól függ, hogy a hitelező intézet élt-e az új konverziós törvénynek a hitelintézetek részére biztosított külön kedvezményeivel? Ezen kedvezmények egyike az, hogy a kényszerességben lévő pénzintézet és az Ön hitelezője, mint írja, kényszerességben van — újabb öt éves fizetési halasztást élvez. Ha az Ön hitelezője ezt a kedvezményt igénybeveszi, akkor a betétkönyvet köteles fizetés gyanánt elfogadni, de nem a betétkönyv teljes összege erejéig, hanem csak a kényszerességben lezártított értékig. Valószínűnek tartom, hogy az Ön hitelezője él ezzel a kedvezménnyel és ebben az esetben Ön követelheti a betétkönyvnek a fenti mértékben való elfogadását. Önnek egyébként ügyvédhez kell majd fordulnia, mert a bankkal szemben nem fog boldogulni a saját erejéből.

Érdekes eset. A tényállás, mint írja, a következő: 1930-ban egy városi ingatlanát és egy falusi agráradó alá eső ingatlanát elárverezték és az árverések jogerősek maradtak. A városi ingatlan az árverési vevő birtokba vette, a falusi ingatlanat ma is az adós használja. Árverési vevő a vételárat nem fizette le és sorrendi tárgyalás sem lett tartva, ennek megfelelően az ingatlanok nem lettek átírva. Az adósnak van még ma is falusi agráradót fizetve, el nem árverezett ingatlana. Az adós konverziós kértést adott be és bejelentette aktívumként egy az elárverezett, mint az el nem árverezett ingatlanokat. Az adós azt kérdezi, hogy jár-e neki konverzió abban az értelemben, hogy az ingatlanárverés megsemmisítendő, mert a törvény 15. szakaszának 2. bek. szerint Erdélyben az átírás felel meg az adjudecációnak, vagy kérheti-e ahelyett, hogy az árverési vételárat a konverziós törvény szerint osszák fel, a hitelezők között?

Az eset nem érdekes, mert az árverés megsemmisítését az adós minden vitán felül kérheti, vételár felosztásról pedig nem lehet szó, mert az nem lett befizetve. Ha be volna fizetve és az árverés megsemmisítését az adós nem kéri, úgy annak a felosztása a konverziós kedvezmények mellett történne, ha az adós ezt a jogát érvényesíti.

F. A. jelige. Önnek, sajnos, nincsen igaza a törvény szerint, de igaza van abban, hogy a törvény abszurd. A helyzet az, hogy az 52. szakasz szerint a hitelezők ötvenegy százaléka bármilyen egységet ráerőszakolhat a kisebbségben maradt negyvenkilenc százalékra. A

Nyersanyaghiány miatt
be akarja szüntetni a munkát
a romániai textilipar

Megállott az áresés, sőt egyes cikkek már meg is drágultak a várható áruhiány miatt — A bukovinai textilgyárak összefogásra hívják fel a többi üzemeket

Bukarest, július 18

A belföldi textiliparnak az a lendülete, amelyet különösen a kontingentálás bevezetése után vett, hirtelen megtorpant. Nem is egészen hirtelen jött ez a megtorpanás, hanem napról-napra szemmel láthatóan közeledett, mégis váratlanul érte a piacot. A nyersanyagellátás már régóta nehézségekbe ütközik. Kezdetben voltak a behozatali engedély körüli nehézségek, de amikor azok a textiliparnak sikerült leküzdenie, részben beleilleszteni a termelési programba és a költségvetésbe, jött a devizakiutalás olyan nagymértékű megszorítása, amely lehetetlenné teszi a gyárak részére a nyersanyaggal való ellátást.

Amíg a régi készletek tartottak, a gyárak még reménykedtek, hogy a munkanélküliség elkerülése érdekében a kormány legalább redukált keretek között gondoskodni fog a textilipar devizaszükségletéről. Kiderült azonban, hogy

amit a kormány megígért, azt megkontrázza a Banca Națională és most itt állanak a textilgyárak az új munkaszünet elején import-engedéllyel a kezükben, de nem érnek vele

semmit. Nincsen deviza.

Ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a megrendelt árut nem tudják kifizetni, a külföldi fonalgyárak viszont, miután sok esetben már egy éve várnak a pénzükre, nem hajlandók, újabb hiteket nyújtani. A megrendelt fonal vagy ott fekszik a vámhivataloknál, hogy megegye a fekbőr, vagy legjobb esetben el sem indították.

Már az elmúlt héten olyan kritikusra fordult a helyzet, hogy

Bukarestben legalább egy tucat textilgyár kezdte meg az üzembeszüntetésre az előkészületeket. A munkásoknak felmondtak, a téli kollekciókat visszavonták és nem vesznek fel rendeléseket, mert nem lesz miből legyártani a megrendelt árut.

A posztógyárak, habár külföldről visszaesett a gyapjú ára, meggondolták a tervezett ármérséklést, nemcsak azért, mert a most forgalomba hozott cikkeket még drága gyapjúból állították elő, hanem főképpen azért, mert belföldön a nyersanyag erős hiányával számolnak. Minden komoly kalkuláció lehetetlen és ha valamelyik üzemnek valamiképpen mégis

sikerül kisebb tételű nyersanyagot behoznia, rendszerint ráfizeti nemcsak a leendő hasznot, hanem a már régen megkeresett nyereséget is, mert a fonal megrendelése és megérkezése, illetve kiváltása közötti időben az árak 30–50 százalékkal felmentek, vagy visszaestek.

A pamutpiacon már megkezdődött az áremelkedés.

A selyempiacon, habár a gyárak között ma még nagyobb a konkurencia, mint eddig megállott az áresés, sőt a hangulat bizonyos értelemben szilárdnak mutatkozik. Mert ha rövidesen nem történik valami a textilgyárak nyersanyagellátásának biztosítására, olyan áruhiány fog bekövetkezni, amilyenre már rég nem volt példa.

A bukovinai textilgyárak a napokban már gyűléseztek a nyersanyaghiány kérdésében. Egyelőre még nem döntöttek az üzemek leállításáról, hanem azt tervezik, hogy együttes akcióra hívják fel az ország egész textiliparát. Amennyiben ez az akció eredménytelen maradna, számolni lehet azzal, hogy a ma még működő textilüzemeknek legalább a fele kénytelen lesz beszüntetni a munkát.

Magyarországra is kiterjesztették
a deficites államok kompenzációs rendszerét

Bukarest, július 18.

A kereskedelem és iparügyi minisztérium úgy határozott, hogy

a kompenzációs rendszert Magyarországgal szemben is egy alkalmazza, mint a legutóbbi rendeletben felsorolt négy deficites államnál.

A Magyarországra vonatkozó kompenzációs kérvényeket eddig a Nemzeti

Bank intézte anélkül, hogy a kereskedelmi minisztériumnak előzetesen be kellett volna mutatni, míg más államok kompenzációs kérvényei ügyében a minisztérium határozott.

Az új rendelkezés értelmében ezután a magyarországi kompenzációs kérvények fölött az ipari és kereskedelemügyi minisztérium legfelsőbb kontingentálási bizottsága dönt.

A közgazdaság hírei

Új csokoládégyár alakult Bukarestben „Corso” elnevezéssel, amelynek tulajdonosa a Schwartz et Pușco cég. Az új gyár most szervezi be vidéki képviselőit, amelyek közvetítésével részletfizetésre fogja cikkeiket forgalomba hozni.

A bukaresti „Texo” kötszövőgyár, amelynek fizetési nehézségeivel kapcsolatban az a hír járta, hogy svájci részvényesei kivonultak, augusztus elsejével ismét megindítja „Standard” név alatt létező harisnyagyárát, hogy az őszi szezonra ellássa magát áruval.

A kolozsvári likőr- és monopólszeszerkedők között megindult árkonvenciók tárgyalások befejeződtek. A konvencióban résztvevő cégek azonban úgy döntöttek, hogy az egyezményt csak ősszel léptetik életbe.

Emelkednek a bőr- és cipőárak. A cipőszakmában a tavaszi és nyári szezon elég jó volt, a kereskedők legtöbbször kiárusították a raktárát és így erős kereslet van az őszi sze-

zonra. Az őszi cipőárakat a gyárak 10–20 százalékkal felemelték azzal az indoklással, hogy az 1932. évi talp- és bőráremelkedés a cipőipart még nem eszkomptálta. Ugyancsak 10 százaléki menő áremelkedés van a talpnál és a bőrnél is. A nyersgumi világpiaci árnak emelkedése, valamint a kompenzációs behozattal járó költségek miatt megdrágult a bő- és sárcipő is.

Tizenegymillió tölgyfaárlejtés lesz a vasútnál. A kiirt mennyiség 4000 köbméter pályafenntartási és 600 köbméter ugynevezett atelier-anyag. Az árlejtés időpontját még nem állapították meg.

A kolozsvári Sodronyipar Rt. régóta tervezett kábelgyárát, amely mintegy 20 millió lejbe fog kerülni, Egeresen állítják fel. A gyár gépeinek egyrésze a behozatali megszorítások miatt még nem érkezett meg, de legkésőbb három hónapon belül a termelést 100 munkással megkezdik.

törvény fölül az is megtörténhetnék, hogy ezek a hitelezők elengedik a banknak a tartozásait s így aztán a 49 százalékos kisebbség tényleg nem kap semmit, míg az 51 százalékos többség, — amely ugyanakkor a bankban a tényleges hatalmat gyakorolja, megkapja összes követeléseit. Ebben a tekintetben a törvényben nincs semmiféle korlát és semmiféle garancia. A törvényhozó nyilván abból indult ki, hogy a többség szavazata „alkotmányos” szentesítése a megegyezésnek és így annak nem szabott semmi korlátot.

Az a korlátozás, hogy a moratórium csak öt évre terjedhet és az engedmény nem haladhatja meg azt az arányt, amely az aktívumok és a törvény folytán szenvedett veszteségek között fennáll, csak akkor érvényesül, mikor a

hitelezők többsége a bank ajánlatát nem fogadja el és az ajánlat felett az 52. és következő szakaszokban szabályozott bizottság dönt, mert ilyenkor nincsen meg a hitelezők többségének szavazata.

T. Ö. jelige. Több válaszban megírtam, hogy az Argetoianu-törvénye alatt létrejött megegyezések kérdése, illetve azoknak alakja kelletlenül vitás. A törvény azt mondta, hogy a megegyezés „visszavonhatatlanná” válik, ha az ott előírt alakszerűségnek megfelel. Ha tehát nem felel meg, akkor visszavonható. Viszont az Argetoianu-féle törvény hatályon kívül van helyezve. Csak a joggyakorlat fogja megmutatni, hogy az alakszerűség betartása nélkül létrejött egységek érvényesek-e, vagy sem. Előző válaszaimat Ön félreérthette, mert hogy a Vaj-

Belföldi termésjelentés

Bukarest, július 18.

A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az ország búzatermése a következő:

A buza aratását kissé megakadályozták az utóbbi napok esőzései. Az aratási munkálatok nagyjából véget értek, rövidesen megkezdik a cséplést.

A termést előzetesen 160 ezer vagonra becsülték, de ma már bizonyos, hogy jóval felülhaladja ezt a számot.

Áru- és pénzpiac

CSIKÁGÓ NYITÁS
Buza: július 96, szeptember 97.50, december 99.50.

Zab: júliusra nincs jegyzés, szeptember 45.12, december 46.

Rozs: júliusra nincs jegyzés, szeptember 70.50, decemberre nincs jegyzés.
WINNIPEG

NYITÁS
Buza: július 82.75, október 84.50, december 85.50.
LIVERPOOL

ZÁRLAT
Buza erős irányzat: július 4.11 ötnyolcad, október 5.02 ötnyolcad, december 5.04 háromnegyed, március 5.06 háromnyolcad.

ARAD
Aradon hétfőn megkezdődött az intervenciósz buzávásárlás. Az Aradul mezőgazdasági szövetkezet, a szövetkezeti központ tagja 75 kilogrammos 5 százalékos idegen anyaggal kevert búzát 425 lejért, a 75 kilogrammos 2 százalékos idegen anyaggal kevert búzát 475 lejért vásárolta. Az ennél is jobb minőségű búzaért természetesen jobb árat adott.

TEMESVÁR
Irányzat tartott. Ujbuza 4.10-4.15, Gbuza 4.05-4.10, tengeri 2.50, zab 2.50, árpa 2.10. A többi terményár változatlan.

da-törvény 5., 6., 9. szakaszai alapján kötött egységek érvénytelenek, azt maga az új konverziós törvény mondja ki.

Ami második kérdését illeti, hogy az adós honnan tudhatja meg, hogy bankja kért-e egységet, válaszom az, hogy ezt az illetékes törvényszék iktatójában lehet megállapítani.

Barót. Kérdései teljesen érthetetlenek. Ismételtesse meg azokat valakivel, aki érthetően meg tudja fogalmazni.

Betétesadós. Csak akkor kompenzálhat, ha a hitelező szövetkezet a törvény kedvezményeit a maga részére igénybeveszi. Amint ez megtörténik, azonnal kérheti a kompenzációt és a betétkönyv abban az összegben érvényes, amilyen kvótát hitelezőjének fizetnie kell.

MEDDIG TART EZ IGY?

Milliók költségvetéssel dolgozik

Winterhofen ur, a sváb ébredő apostol

Vagonszámra érkeznek külföldről a propagandakönyvek és nyomtatványok — 1927 óta 30 millió lejt költöttek el a visszatérítés ügynökei — A magyar nyelvű sváb gyermekeket egyszerűen kizavarják az iskolából

A Gauamt főnöke a szatmár—nagyvárad püspökséget is belekeveri üzelmibe

Nagykároly, július 18.

Winterhofen ur birodalmában vagyunk.

Azelőtt a Károlyiak voltak itt az urak, akik korlátlanul gazdálkodtak tömérdek javakkal.

Most Winterhofen ur vette át a szót. A pángermánizmus apostola, akinek hatalma nagyobb, mint a Károlyiaké volt, mert ő a lelki javakat sajátította ki és

uralkodik fölöttük kétségbevonhatatlan, kiskirályi autoritással.

A Károlyi-kastély omladozik, de ott van helyette a „Gauamt”, a sváb propaganda-iroda, mely beleszól a történelembe és szívós, kitartó munkával „korrigálni” igyekszik a múltbeli „erőszakosságokat” és megállítani a határmenti sváb népet a magyarrálevés útján.

Kissé megkésett Winterhofen ur és az ő Gauamt-ja, ez a körülmény azonban

csöppet sem szegi kedvét e késői sváb ébredőnek, aki, mint kulturális finác, keresztül-kasul járja a vidéket, rejtett gondolatok, ki nem mondott vélemények után szaglász és beletur a lelki javak iszákjába, vizsgáztat és jegyzőkönyveket; hol csábító démon, hol bosszuálló arkangyal szerepében lép fel ez a jól táplált, pirosposzgasz ur, akit inkább nézőnk jólszituált kereskedőnek, mint modern nemzettérítő apostolnak.

Nyomoznak az iskolai irattárakban

Bejártam néhány sváb községet. Passzsal fogadnak mindenütt. Elnézem a rendes, tiszta, jómódra valló kőházakat: milyen nagy meglepődésben élhetnének ezek a derék sváb parasztok, ha Winterhofen ur és társai s nyomukban a tanügyi hatóságok, nem zavarnák meg rendszeresen ezeket a falvaknak a nyugalmát, nem folytatnának írtóhadjáratot mindazok ellen, akik — szülők és gyermekek — magyarnak vallják magukat és ragaszkodnak hitükhöz, amiben apáik és nagyapáik felnőttek.

Kaplonyban nemrégén inspektor járt és szigorú vizsgálatot tartott a felekezeti iskolában, amelynek 309 növendéke közül 302 sváb eredetű magyar gyerek. Először a király-képbe kötött bele a tanfelügyelő: miért akasztották a tanterem hátsó falára, amikor annak a katedra fölött van a helye. Mikor elmagyarázták neki, hogy ez a hely a legjobb, mert onnan mindenki láthatja, aki belép a tanterembe, azzal állt elő, hogy milyen alapon mernek sváb gyerekeket magyarul tanítani?

— Javasolni fogom, hogy a felsőbb tanügyi hatóságok német felekezeti iskolának nyilvánítsák ezt az iskolát. Engem nem érdekel, hogy a szülők és a gyerekek minek vallják magukat és milyen nyelven beszélnek.

Ide 302 sváb gyerek jár és majd gondoskodom róla, hogy német nyelvű oktatásban részesüljenek.

Ezután az iskolai irattárban kezdett nyomozni a tanfelügyelő. Felfedezte, hogy mintegy 6—7 gyerek dédszülei annakidején görög katolikus hiten voltak és csak később tértek át a római katolikus vallásra.

Hivatta az igazgatót. — Hogyan merészelte — kérdezte felháborodva — ezeket a román gyerekeket ebbe a magyar felekezeti iskolába fölvenni?

Az igazgató védekezni próbált. Hogy ezeknek a gyermekeknek már nagyszülei is római katolikus vallásúak voltak. Szüleik magyarnak vallják magukat.

— Nem törődöm vele, hogy mit mondanak ők, — vágott közbe az inspektor. — Román gyermekekről van szó, akiknek román iskolában a helye.

Szigorú megtorlásokat helyezett kilátásba, ha ezek a tanulók még egyszer beteszik ide a lábukat. Majd utasította a csendőrmestert: kísérje figyelemmel, hogy intézkedését végrehajtják-e?

A szülők a tankerületi igazgatósághoz fordultak panaszukkal és — a tankerületi igazgató becsületére legyen mondva — elégtételt kaptak. A gyerekek tovább is járhatnak a felekezeti iskolába. De meddig? Előreláthatóan a legujabb hivatalos kiszállásig, amikor újból előről kezdődik a tanítók és a szülők kálváriája.

Winterhofen ur püspöki rendeletre hivatkozik és — vizsgáztat

Az inspektor még jóformán el se ment Kaplonyból, máris megjelent a színen Winterhofen ur. Beállított a tanítókhöz és hivatalos írást mutatott fel, melynek értelmében ezen a vidéken csak olyan tanterv működhetik a felekezeti iskolák-

nál, aki a német nyelvet írásban és szóban ökölcetesén bírja.

És mindjárt ott melegeben, vizsgáztatni akart.

Persze, a tanítók tudván, hogy Winterhofennek semmi hivatalos hatásköre nincs, nem álltak kötelnek. Kijelentették, hogy ők csak iskolai hatóságok előtt hajlandók vizsgát tenni, jöllehet rendes, előírással oklevéllel rendelkeznek, melynek alapján eddig háborítatlanul tanítottak.

Winterhofen eltávozott s rá néhány napra, a tanítók levelet kaptak a Gauamt-irodától.

A sváb propaganda-hivatal a római katolikus püspökség rendeletére hivatkozva, utasította a tanítókat, hogy egy bizonyos napon legyenek mindannyian jelen az iskola irodahelyiségében, ahol Winterhofen ur le fogja vizsgáztatni német nyelvből szóban és írásban.

A püspöki rendeletre való hivatkozás megtette a maga hatását. A tanítók már

nem ellenkeztek és Winterhofen ur annak rendje és módja szerint levizsgáztatta őket.

A nagyvárad püspökség állítólagos megbízásából.

A svájci milliók

Mezőpetri községben 163 sváb gyermeket zavartak ki a felekezeti iskolából. Hasonló erőszakosságok történnek a sváb vidék csaknem minden községében. S az iskolák ellen intézett sorozatos támadásokkal párhuzamosan politikai, gazdasági és társadalmi téren is tüzzel-vassal folyik a „visszatérítés” munkája.

A Gauamt „Mitteilung” címen ingyenlapot ad ki, mellyel valósággal elárasztja a vidéket. Ezt a magyar-német nyelvű propagandairást tízezerszámra ontja a nagyvárad sváb nyomda és Winterhofen ügynökei bőkezűen osztják a falvakban, noha a sváb gazdák kilencven százaléka az elolvasásnál sokkal praktikusabb célra használják fel a Gauamt-szemletermékét. Ám a sorozatos kudarcok

Hol is folyik az a rablógazdálkodás?

Egyre halmozódnak a megállapított visszaélések a CAPS felsővisói üzeménél

Két letartóztatottja van már a sikkasztási bűnügynek, amelyet még ebben a hónapban tárgyalni fog a máramaros-szigeti törvényszék

Máramaros-sziget, július 18.

Részletesen foglalkozott annakidején a B. I. az állami erdők autonóm pénztárának, a Caps-nak felsővisói üzeménél történt nagyarányú visszaéléssel, amelyet egy váratlanul megtartott hivatali vizsgálat pattantott ki. Ez év május havában megjelent Felsővisón Buncesen erdőpénztári vezérfelügyelő, aki rajtaütésszerűen pénztárvizsgálatot tartott a CAPS üzeménél és

egy negyedmillió lejt meghaladó hiányt állapított meg a pénztárkészletnél.

A vezérfelügyelő által bevezetett vizsgálat adatai alapján a máramaros-szigeti ügyészség nyomban letartóztatta Krafcsik Ignácot, az üzem pénztárnokát, aki ellen elrendelték a vizsgálat tartamára az előzetes letartóztatást.

Dr. Piller György vizsgálóbíró és dr. Baciu Augustin ügyész a vizsgálat lefolytatása céljából a helyszínrre is kiszállottak és könyvszakértők segítségével átvizsgálták a Caps üzemének egész ügykezelését, amikor is kiderült, hogy a pénzkezelésnél még további visszaélések is történtek. A felmerült bizonyítékok szerint azonban a sikkasztásoknak a sorozatát nem egyedül Krafcsik pénztárnok követte el,

büntetésre az üzem technikai vezetője, Marin Joan erdőmérnök,

akiről a vizsgálat során kihallgatott tanúk többek között azt is beigazolták, hogy jogtalanul egy összegben 100 ezer lejt vett fel.

Ezeknek a súlyosan kompromittáló bizonyítékoknak az alapján a vizsgálóbíró Marin Joan ellen is elrendelte a vizsgálati fogságot, úgyhogy május óta Marin is a szigeti ügyészség fogházának a lakója.

Az ügy fejleményei élénken foglalkoztatják a máramarosi közvéleményt, különösen azért, mert a Caps felsővisói üzemének a megindítását annakidején Mihailache akkori földművelésügyi miniszter azzal indokolta, hogy az állami erdőkben a magánosok rablógazdálkodást folytatnak és ezért van szükség az állami kezelésben történő termelésre. A Caps ennél fogva Máramarosban a faparral és fakereskedelemmel foglalkozó egzisztenciák ezreit fosztotta meg a mindennapi kenyerüktől és ugylátszik, anélkül, hogy az államnak ebből valami haszna is lett volna, mert

Krafcsik és Marint ténykedésej semmit sem változtattak azon a rendszeren, amit Mihailache következetesen rablógazdálkodásnak nevez.

A bűnügyben egyébként most készült el az ügyészség vádirata, amely a Caps részéről kiküldött könyvszakértők által beterjesztett szakértői vélemények alapján

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

láthatóan nem törik le a pángermán-ügynökök lelkeségét, akik mögött tekintélyes anyagi erők állnak. Így hozzávetőleges számítás szerint

a Gauamt 1927 óta körülbelül 30 millió lejt költött el propagandacélokra.

Nagykárolyban internátust alapítottak, ahol a szegényebb svábok gyermekeit helyezik el teljesen ingyenesen. Altalában meg lehet állapítani, hogy propagandájuk során elsősorban a szegényebb népet veszik „kezelésbe”, akiket anyagi támogatással és más előnyökkel igyekeznek megnyerni az eszmének. Ilyenformán sikerült is néhány községben éket verni a lakosság közé s egy elenyésző csekély ellenzéki tábor kivánságára németre tenni át a magyar iskolát a túlnyomó többség akaratával szemben.

Külföldről vagonszámra érkeznek a gyönyörtűen kiállított német folyóiratok, könyvek: a svájci német kultúregyesület kiadványai, melyeket természetesen a Mitteiluggal együtt ingyen osztogatnak a vidéken.

Most újabb rádióküldemények érkeztek s ha a vámmenteségi kérelmet a vámmatóságok kedvezően intézik el, úgy, kilátás van arra, hogy őszire — Winterhofen jóvoltából — minden sváb községnek meglesz a maga ingyen rádiója.

Honnan ez a tenger pénz, honnan ezek a titokzatos anyagi erők? Nagykarolyban úgy tudják, hogy Svájból táplálják Winterhofenék propagandáját, mely, a Gauamt szerint, kizárólag közművelődési célokat szolgál. Ugylátszik, a román hatóságok is ezen a véleményen vannak s Winterhofen, meg ügynökei valóban exterritoriális jogokat élveznek.

De meddig? Ezt kérde a megye üldözőit, egyetlen ember kényének s anyagiakkal bőven táplált fanatizmusának kiszolgáltató magyar lakossága.

Kakassy Endre

az elkezdett közpénzek összegét 575.000 lejtben állapítja meg,

amelyből több tétel az üzleti könyvekben úgy szerepel, mintha azt az egyes vállalkozók követelése kiegyenlítése-képpen kifizették volna, azonban az erre vonatkozó nyugták egyrésztől kétségtelenül beigazolódtak, hogy azok hamisak és a feltüntetett összegeket a hitelezőknek nem fizették ki.

Vannak azután olyan tételek is, amelyekről kiderült, hogy a Caps pénztárába befolytak, anélkül azonban, hogy azok a pénztárkönyvön keresztül lenne vezetve és ezeket az összegeket közvetlenül Marin vette fel.

A nagy port felvert ügyet még e hó folyamán fogja letárgyalni a máramaros-szigeti törvényszék.

Borzalmas munkáshalál

Gura Oeniței, július 18.

Constantin Pahonțu munkavezető, az amerikai—román petróleumtársaság telepén áthaladtában halálos szerencsétlenség áldozata lett.

A munkavezető megcsuszott a telep olajos földjén és belezuhan egy erős savval telt tartályba.

A sav halálra marta a szerencsétlen embert. A borzalmas segélykiáltásokra előrohán munkások már nem segíthettek, Pahonțut a rettenetes folyadék szinte percek alatt kivégezte.

Nem lesz tarifacsökkenés a vasutnál!

Bukarest, július 18.

Le Fèvre, a CFR külföldi szakértője, elkészült jelentésével. A vasut költségvetésének és árszabályzatának átvizsgálása után megállapította, hogy

a CFR a viteldij leszállításának végső határáig érkezett és lejjebb már nem mehet.

Ezzel az őszre tervezett újabb leszállításnak alighanem befellegzett.

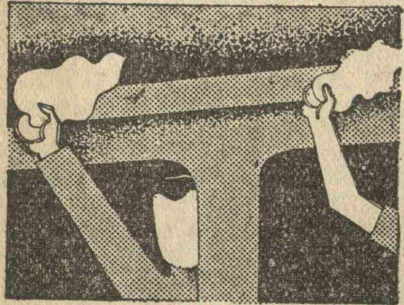
SZOVÁTA FÜRDŐN

látogassa a legjobb
ÉTTERMET, az

ISTVÁN-t,

amelynek elsőrendű regáti és erdélyi konyhája van. Speciális rostonsültek.
Menü- és étlap szerint, olcsó árak. Abonmák. Este külön jazz-zenekar és tánc.

A B.L. nyaraltatási akciója

P. Ferenczy Pál nyug. járási titkár, Praid (Parajd), jud. Odorheiu. V. á. ugyanott. Fürdő-
ni lehet a kertben, de van strand- és szabad-
fürdő is. Kirándulás gyalog és autóbusszon Kor-
ondra, Szovátra és a Bucsin heggyre. Szíve-
sen fogadna 2 szobában 4—5 fizető vendéget.
Ellátás nélkül, a szoba ára naponta személyen-
ként 25 lej. Reggeli, uzsonna, megegyezés szer-
int, koszt kapható jutányosan. A lakás cse-
nyes, portmentes helyen fekszik, árnyékos kert-
tel. A községekben tenisz, futball, bridzs, bil-
liárd és mindennemű sport tüzhető.

Kertész Lajosné ref. papné. Doboseni (Szé-
kely-Szálahobos), jud. Odorheiu. V. á. Agoston-
falva. Fürdőni lehet a közeli folyóvízben, ki-
rándulni a környék hegyeibe és erdeibe. Szí-
vesen fogadna egy szobában három hölgyet,
nagy egy családot, szeptember elsejéig. Három
tiz éven felüli gyermeket is elvállal szülő nél-
kül. Napi ellátás 4-szeri étkezéssel felnőttnek
40 lej, gyermeknek 30 lej. Az ellátásért járó
összeg hetenként előre fizetendő.

Tanítók nyaralóhelye, Lipova—Lippafüred. A
nyaralótelep és az előadások július 22-én nyí-
lnak meg. A tanfolyamok egy hónapig tartá-
nak. A résztvevők a fürdőigazgatóságtól kap-
nak lakást és ellátást, egy hónapra személyen-
ként 850 lejért. Kényelmesebb, külön lakás,
szállodában 1000 lejtől felfelé kapható. Fürdő-
jegynél tanítók 50 százalékos kedvezményben
részesülnek. Részletes felvilágosítást nyújt a
romániai ifjútanítók egyesületének elnöke,
Gheorghe Beuran tanító, Chizdia, jud. Timis-
Torontal.

★

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kívágni és beküldeni!

Név:

Foglalkozás:

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul):

Utolsó posta:

Vasútfőállomás:

Fürdőni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdő és hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget óhajt?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendé-
geket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?
Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszor étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

Sport

Labdarugás

BAJ VAN A BALKÁN FUTBALL-
BAJNOKSÁGGAL

— de most már komolyan. A görög szövetségi december végén akarta megrendezni Athénben, a bulgárok, majd pedig a jugoszlávok is tiltakoztak az időpont ellen. A görög szövetség most erőszakkal levelet küldött szét, hogy az időpont megállapítása a rendező joga, abba nem hagynak beleszólást. A bulgárok és jugoszlávok most közös frontba tömörülnek. Új konfliktus a láthatáron!...

A NAC LEMONDOTTA BRASSÓI MÉRKŐZÉSÉT

— így a szerdai meccs elmarad, csütörtökön viszont a bukaresti Makkabi játsszik Brassóban a CFR csapatával.

A bukaresti bajnokságot vendégjátéka csütörtökön fél hét órákor lesz az Olympia-pályán.

Kotormány, Deheleanu és Beke hiányoztak vasárnap a Ripensiából. Így mégis érthetőbb az egyébként tényleg jól játszó Venus diadala...

A KÖZÉPEURÓPAI KUPA
SORONKÖVETKEZŐ MÉRKŐZÉSEI
Szerdán Bécsben: Admira—Spárta. Első mérkőzés.

Vasárnap: Bologna: FC Bologna—Ferencváros. Második mérkőzés. Prága: Spárta—Admira. Második mérkőzés.

A Ferencváros ifjúsági csapatát Bolognába hívják vasárnapra, hogy a Bologna—Ferencváros Középeurópai Kupa előtt előmérkőzést játsszék a Bologna ifikkal.

Szaniszló a Ripensiában! A Kolozsvári AC volt nagyszerű játékos, aki legutóbb a Hungáriában játszott halott. Most a Ripensia szerződtette. Tekintve, hogy román állampolgár, vasárnap már játszhat is.

AMI MÉG VASÁRNAP VOLT

CSIKSZEREDA

Cs. S. C.—Merkur Kézdivásárhely 2:1 (2:0).

PRÁZSMAR

Uzoni Astra—Soimii 4:0 (3:0).

SEPSISZENTGYÖRGY

Tisziiskola—Ascam 3:2 (1:0).

SMTE ifj.—Klinger SC ifj. 4:0 (2:0).

Tenisz

A nagyváradi teniszbajnokság — közeledik a befejezés felé. Férfi egyesben nagy meglepetésre a nagyváradi Steiner legyőzte Réti 4:6, 6:5, 2:1 w. o. arányban. Réti rosszul lett és feladta. Schmidt—Hamburger 6:3, 9:7. A döntőben Steiner és Schmidt játszanak. A női egyesben még nagyobb meglepetés: a döntőben Liska NSE—Poppné Zizovits 6:4, 2:6, 6:2 (!). 2. Papp Magda és Arató Klári. Férfi páros döntő: Réti, Hamburger—San Galli, Schmidt 3:6, 6:2, 6:5 w. o. Női páros: Zizovits, Liska—Arató, Barabássy 3:6, 6:3 sötétség miatt félbeszakadt, folytatják. Vegyes döntő: Zizovits Schmidt—Riszka, Réti 3:6, 6:2, 6:5. 3. Balázs, Gerliczy és Pusztay, Nappendruck. A másodosztályú számok győztesei: Férfi egyes: Simon Hagg. 2. Benedek KAC döntő 6:4, 6:3, női egyes: Barabássy GySE 2. Papp NSE. döntő 6:4, 6:5. Férfi páros: Simon, Radó Hagg. Vegyes páros: Petrovics, Balázs.

MAGYAR VERSENYZŐ SIKERE ANGLIÁBAN

Birminghamból jelentik: Gróf Szapáry Gabriella, a középgangl teniszbajnoki versenyek során a női egyesben és a női párosban győzött, a vegyespárosban pedig partnerével a harmadik helyen végzett.

Országos teniszverseny Brassóban. A brassói szász torna- és sportegylet teniszszakosztálya július 20—22-én a cenk-alatti pályán nagy országos teniszversenyt rendez. A játék pénteken reggel kezdődik és folytatódik szombaton és vasárnap egész nap. A város központi fekvése lehetővé teszi, hogy az ország minden részéből eljöhessenek a legjobb teniszezők. A bukarestiek közül a válogatott Poulieff, Botez, továbbá Hamburger, San Galli, Schmidt, Caraluliu, a helyiek közül Gulescu, Butulescu, Caracostea, Racota már neveztek is. A másodosztályú versenyben csak brassókerületi játékosok játszhatnak, még pedig olyanok, akik elsőosztályú versenyen díjat még nem nyertek. Nevezni július 18-ig Helm Ottó címén, Brassói Általános Takarékpénztár lehet (Telefon: 645).

Vízipóló

BRÜNN

Magyarország—Brünn válogatott 17:1 (8:0).

Uzás

3 perc 09 mp — az új román 200 méteres mellúszó rekord. A bukaresti Jean Bart uszta egy hivatalos úrénigen. Aligha hitelesítik...

Szerkesztői üzenetek

Sz. F. Lunca Muresului. A cukor árak március 22 óta a következők, városban és falun egyaránt: kristálycukor 25, por és süvegucukor 26, kockocukor 27 lej/kg-ként. A gyár és a nagykereskedő 1 lejjel olcsóbban adja kg-ként, a kiskereskedőnek.

Méhészeti gyakorlati tanácsadó

méhészek számára. Írta: IGNAČ S. 122 szövegrajzzal, 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Rózsaburgonyát olcsón szállít vagonfértékben. Jung Péter, Cenadul Vechiu (Oscsanád) 13321

Eladó egy 24 col. Tophan Wien gyártmányú gatter. Varga János, Halmeag jud. Fogaras. 13426

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

A HAZICUKRASZAI KEZI KÖNYVE, Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb téstákokat mindenki házáig ké-

sziheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára félvászon kötésben 40 lej.

Állást keres

Intelligens urino házvezetőnőnek ajánlunk vidékre is. Böhm Irén, Vanatori jud. Arad. 13435

Könyvnap 1934.

Gulácsi Irén: Fekete völgyének 800 oldalas regény, egy, egész vászonkötésben 165 lej

Jókai Mór: Az aranyember. 450 oldal, centennáriumi kiadás, gyönyörű színes kartonborítékban 78 lej

Szász Károly: A világirodalom nagy eposzai, cca 1000 oldalas, hatalmas két kötet, diszes vászonkötésben 180 lej

Lyka Károly: Kis könyv a művészetéről. 16 műmelléklettel, egész vászonkötésben 90 lej

Makkay Sándor: Taltos király. Ára egész vászonkötésben 144 lej

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Brassó, Kapu-u. 56—58 az udvarban.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.T. Braşov.

AZ ÖSSZES RÁNCOK ELTÜNTÉK! 6 hét után

Egy 61 éves nőt egy bécsi kórházban naponta 5 percig kezelt egy híres orvos. 6 hét alatt minden ráncja teljesen eltűnt. Megint tünde és lányos arcú lett. A kísérleteket — mondja egy wien orvosi szaklap — ugyanezzel a meglepő sikerrel megismételték más 60—70 éves nőknél is.

Ennek a csodának az eredete most nyilvánosságra kerül. Minden nő megteheti ugyanazt. Prof. Dr. Stejskal, a wien egyetemről megállapította, hogy a ráncokat bizonyos éltető anyagoknak a bőrből való eltűnése idézi elő. Sok évi kísérletek után sikerült neki ezt az értékes anyagot gondosan kiválogatott fiatal állatok bőréből kivonni. Ezt az anyagot „Bio-cel”-nek nevezték el. Ennek a csodálatos felfedezésnek kizárólagos felhasználási jogát Tokalon szerezte meg hatalmas összegért. A „Bio-cel” most még más éltető bőrtápszerrel lesz összekötve a Bio-cel Tokalon bőrtápszerben, ebben a híres párisi krém-ben. Ez megfiatalítja a bőrt, megszünteti a ráncokat és felfrissíti a petyhüdt arcizmokat. 50—60 éves nők visszaszereshetik most fiatalos szépségüket, melyért némely fiatal lány megirigyelheti őket. Az eredmény garantálva, vagy a pénz visszatérítve.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszertárban. Új, mérsékelt árak: Tokalon Crème, fehér 50 lejtől, Tokalon Crème bőrtápszer, rózsaszínű 60 lejtől.